

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väike-Maarja
Valla Infoleht
internetis
www.v-maarja.ee
Väike-Maarja
uudised
ka <http://eesti.delfi.ee>

Nr 5 (217)

MAI 2012

Hind 0.20 eurot

Ole koos meiega: **facebook**

Pool tornikiivrist on paigale saanud. Foto: Ilve Tobreluts

Kiriku tornikiiver kaunistab taas Väike-Maarja siluetti

*Ma laotan oma käed
laiali sinu poole,
mu hing himustab
su järele nagu
janunev maa.*

Psalmid 143:6

16. mai oli Väike-Maarjas ajalooliselt väga oluline päev. 2010. aasta augustitormis murdunud kiriku tornikiiver sai taas paika.

Hommikust peale käis kiriku ümbruses vilgas tegevus. Suure kraanaga tõsteti üles kaks umbes 14 meetri kõrgust tornikiivri osa. Hommikupoolikul paigaldati tornikiivri keskmine osa, õhtupoolikul tööd jätkusid ja paika sai ka torni tipuosa. Kell oli 17.07 kui kaks tornikiivri eraldi paigaldatud osa tornitipuks ühildusid.

Palju rahvast oli seda olulist sündmust uudistama tulnud. See oli rõõmupäev kõigile!

Tornikiivri taastamistööde teostaja oli Rändmeister OÜ – juhataja Juhan Kilumets ja tublid töömehed, insenerid ning ehituskonstruktor Ain Pihl ja restauraator Viktor Erm. Tänu nende meeste tööksusele, täpsusele ja oskusele jõuti tornikiivri taastamiseni.

Projekti kogumaksumus oli 122 485

Tormituultes murdunud kirikutorn kõrgub taas Väike-Maarja kohal.
Foto: Ilve Tobreluts

XXV Pandivere päevade KAVA

Teisipäeval, 29. mail 18.00 – Aave-re külakonverents Põllu talus Rein Mitti pere haljasalal.

Meenutame küla ja mõisa ajalugu, lähemat ja kaugemat minevikku. Räägime tänasest päevast ja arutleme koos vallajuhtidega külaelu kestmise üle. Kontserdiga esinevad Kilti laulu- ja tantsumemmed. Oodatud on kõik Aave-re küla praegused ja endised elanikud ning huvilised laiemaltki!

Neljapäeval, 31. mail 18.00 Orgu-se külakonverents Veljo Proosa pere haljasalal Lilleorul. Meenutame küla ajalugu, räägime tänasest päevast ja arutleme koos vallajuhtidega külaelu kestmise üle. Kontserdiga esineb MTÜ Maarjakelluke. Oodatud on kõik Orgu-se küla praegused ja endised elanikud ning huvilised laiemaltki!

Reedel, 1. juunil Väike-Maarjas 17.00 Maie Lepiku kunstiringide näituse avamine rahvamaja jalutusaalis.

18.00 lemmikloomade näitus rahvamaja taga platsil.

20.00 A. Kitzbergi näitemäng „Pila-Peetri testament“ Väike-Maarja rahvamaja näiteringi esituses (lavastaja Tiit Alte) rahvamaja saalis.

Laupäeval, 2. juunil 2012 Väike-Maarjas ja Ebaveres

9.00 pasunapoiste tervitusmängud Väike-Maarja eri paigus

10.00 XXV Pandivere päeva pidulik avamine peoplatsil, sümboolne seltsimaja nurgakivipanek

10.30 küladevahelised võistlused köieveos ja viiltsaapaviskamises peoplatsil

12.00 paariskorvpallivõistlus spordihoones

12.00 laste asfaldijoonistuste võistlus rahvamaja kõrval

12.30 Väike-Maarja muusikakooli kontsert rahvamaja saalis

13.00 naisekandmisvõistlused rahvamaja taga platsil. Kavas on võistlused võistkondlikus naisekandmises, vabastiilis ja sprindis. Registreerimi-

Abiturientidele kõlas viimane koolikell

26. aprillil kõlas Väike-Maarja gümnaasiumis abiturientidele viimane koolikell.

Viimase koolikella päeval külastasid gümnaasiumi 12. klassi lõpetajad paljusid armsaks saanud paiku Väike-

Maarjas ja laulsid hüvastijätulaulu.

Vallavalitsus soovib lõpetajatele head “põrumist” eksamitel ja edaspidiseks kõrge kaarega lendu, mis lõpuks ikka kodukanti tagasi tooks.

Abiturientide hüvastijätulaul kõlab vallamaja koridoris. Foto Ilve Tobreluts

ne võistluspaigas alates kella 12.00st. Publikule rahvaliku võistlusena paadiralli.

15.30 vallavalitsuse ja -volikogu esindajate kohtumine vallarahvaga peoplatsil

16.30 kogunemine rongkäiguks rahvamaja ette

17.00 rongkäik suundub Ebaverre

18.00 kontsert Ebaverre vabaõhulaval. Valla küladevaheliste võistluste autasustamine

20.00-23.00 tantsuõhtu koos ansambliga Rock Hotel Ebaveres. Pilet 3 eurot, kõik piletid osalevad loosimisel. Palju loosivõite!

23.00-01.00 disko Ebaveres. DJ Lauri Hermann raadiost Elmar

Lisaks:

- * laat, kontserdid
- * batuut, *skujump*
- * sepatöö näitus ja Ermo Loodi välisepikoda
- * võimalus vermida “Seltsimaja –

100” meenemünti

- * põllumeeste seltsi loterii
- * Härmalõnga õnneloos
- * kodukandi teemaline ristsõna
- * naisseltsi kohvik
- * tasuta raamatute laat rahvamaja saalis
- * näitus “Vabaduse kullavoorid” Väike-Maarja muuseumis
- * ja palju, palju muud huvitavat

Rahvamaja saalis näidatakse kõigi varasemate Pandivere päevade fotosid.

Päeva juhivad Kalev Pärtelpoeg ja Kaidu Tiirik, naisekandmisvõistlust Lembitu Kuuse.

NB!

Buss väljub Väike-Maarjast Ebaverre kell 17.30 ja 19.30, Ebaverest tagasi Väike-Maarjasse kell 23.00

Beebide pidu Väike-Maarja rahvamajas 12. mail. Foto: Kalev Pärtelpoeg

Vallavanema kuu

Mõtteid mais

Hea vallakodanik. Oleme lume alt väljasulanud prahi talgupäevadel või muul ajal ära koristanud, luues üheskoos esteetiliselt kaunima valla. Kui me kõik kasvõi natukene koos panustame, siis on võimalik saavutada häid tulemusi. Omavalitsus panustab valla keskkonnakaitse kuludesse 2012. aastal 173 000 eurot, millest kulud heakorrale on ligikaudu 43 000 eurot. Kuid see on ainult väike osa kogu meie valla väljanägemisest. Kui sellele lisada kõigi tublide inimeste poolt heakorrale kulutatud töötunnid ja korrutada need näiteks keskmise töötasuga, siis see summa on kümnetes kordades suurem. Seega, tänud kõigile, kes meie puhtamale „näole“ kaasa aitavad.

Väike-Maarja vallavalitsus on teostatav koostöös Töötukassa Väike-Maarja osakonnaga pidevalt seiret valla töötute arvu üle. Lääne-Virumaal oli 2012. aasta märtsi lõpu seisuga töötuna arvel 2 214 inimest. Neist enam kui pooled (1 175 inimest) on töötuna arvel olnud alla poole aasta, aasta ja enam on olnud töötuna arvel 26 % ehk 571 inimest. Kui vaadata tegevusalade kaupa, siis enim töötuid oli ehituse ja klienditeeninduse valdkondades. Väike-Maarja vallas oli märtsi lõpus töötuna arvel 205 inimest ning aprilli lõpus on see arv kahanenud 190 inimeseni. Kui tuletada meelde kahe aasta tagust aega ehk 2010. aasta märtsikuud, siis on põhjust rõõmu tunda, sest siis oli vastav arv 311. Selle heameele põhjustajaks on meie vallas olevad ettevõtted, kes on majanduslanguse edukalt üle elanud ning suutnud teha uusi investeeringuid ja luua uusi töökohti. Vallavalitsuse istungitel on välja antud mitmeid uusi ehituslube, mille taga on olulised investeeringud 2012. aastal. Näiteks on AS Baltic Agro ehitamas uut vilja punker-ladu, OÜ Pandivere L.T. on ehitamas välja uut koerasööda pakendamislíini (seal on ka võimalus osta koeratoitu), rekonstrueeritavad Kaarma kanalad alustavad tõenäoliselt 2013.

aasta algusest ning mitmed teised ettevõtted laiendavad oma tootmist.

Üks olulisem küsimus aprillis oli seotud OÜ Pandivere Vesi investeringutega. OÜ Pandivere Vesi on lõpetanud Ühtekuuluvusfondi abiga 2011. kevadel ühisvee- ja kanalisatsiooni-võrkude renoveerimise I etapi, mille kogumaksumus oli ligikaudu 1 miljon eurot. See oli siiski kordades odavam, kui näitasid esialgsed kalkultatsioonid 2008. aastal. Tänu sellele on OÜ-l Pandivere Vesi võimalus teostada järgmine etapp parendamiseks meie vallas puhta vee ja reoveekogumisteenuse kvaliteeti. OÜ Pandivere Vesi koostaski projekti ja esitas selle Keskkonnainvesteeringute Keskusele, kellelt saadi positiivne rahastusotsus. Kuulutati välja vähempakkumised. Nende seast valiti välja soodsaimad pakkujad. Laekunud vähempakkumiste summa oli kokku ca 2,5 miljonit eurot. Antud projekt sisaldab Simuna, Triigi, Ebavere, Müüriku veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemide ning Vao külas asuva reoveepuhastusjaama rekonstrueerimist. Samal ajal esitas AS Vireen vallavolikogule ettepaneku suunata Väike-Maarja aleviku piirkonna reoveed hoopis AS-le Vireen, kes hakkaks nende puhastamise eest tasu võtma. Sama ettepaneku oli teinud Väike-Maarja vald 2008. aastal AS-le Vireen, kuid siis ei pidanud AS Vireen seda perspektiivseks. Vallavalitsusel oli vaja langetada otsus, kas Väike-Maarja piirkonna elanikele on soodsam kasutada teenust AS-is Vireen või renoveerida Vao biopuhasti. Selleks palus Väike-Maarja vallavalitsus AS-lt Vireen avaldada pakutava teenuse hind ja garantiid, et see hind kehtiks pika perioodi vältel. Neid andmeid kahjuks ei saadatud. AS Vireen soovis omakorda, et OÜ Pandivere Vesi tooks välja kui suur on OÜ-s Pandivere Vesi reoveepuhastamise omahind. Vastavad andmed on OÜ Pandivere Vesi kaitsnud ärisaladusega. Mingil määral surnud ring. Samas oli vaja otsus langetada, sest sellega

Vallavanem Indrek Kesküla koos Ida-Viru omavalitsusjuhtidega Bandwageni roomikmasinas. Foto: Kaarel Moisa

venitamine ei olnuks kasulik ei AS-le Vireen ega ka OÜ-le Pandivere Vesi. Väike-Maarja vallavalitsus analüüsis nii AS-i Vireen ettepanekut kui kuulas OÜ Pandivere Vesi seisukohti. Vallavalitsus leidis, et on mõistlik toetada senist OÜ Pandivere Vesi poolt valitud tegevuskava ja läbiviidud hanketulemuste alusel on otstarbekas teostada rekonstrueerimine summas 2,5 miljonit eurot. Samale otsusele jõudis volikogu majanduskomisjon ja sellest informeeriti ka vallavolikogu. Loomulikult toovad uued investeeringud kaasa mõningase hinnatõusu, mis võib olla 2013. aastal suurusjärgus 20-25%. Seega tasub igaühel oma veesüsteemid üle vaadata ja veeressursside mõistlikult kasutada.

Möödunud kuul oli mul koos abi-vallavanem Kaarel Moisaga võimalus

osaleda metsatulekahju likvideerimise õppusel Viru-Nigulas. Meeldiv oli näha, kuidas Päästeamet on suurendanud kriisisituatsioonide lahendamise võimekust. Õppusele olid kaasatud Ida- ja Lääne-Virumaa omavalitsuste kriisikomisjonide liikmed. Kuid ükskõik kui palju me ka ei treeniks või kui hea ei oleks päästevõimekus, on ikkagi parim kui selliste kriiside lahendamise vajadus läheneks nullile. Sellele saame me mingil määral kõik ise kaasa aidata ja läbi mõelda, kas meie suitsuandur või tulekustuti on töökorras. Väike-Maarja alevikus Tagaküla tee 1 kinnistule võib kerkida varsti uus multifunktsionaalne hoone, kus on võimalus ühe katuse alla viia nii kohalik päästekomando, kons-taablipunkt kui ka kiirabiteenusele vajalikud ruumid. Hetkel on koostamisel

vastav detailplaneering ning loodan, et keskvalitsus leiab vahendid selle alusel vastavad ruumid ka välja ehitada, sest see tõstab meie kõigi turvalisust.

Väike-Maarja kiriku tornikiivri sõrestik on tänu riigi keskvalitsusele, kirikukogudusele ja paljudele annetajatele jõudnud tagasi oma loomulikule kohale. Seega on paljud abikäed aidanud likvideerida 2010. aasta augustitorni tagajärje ja taastanud kauni arhitektuurisümboli. Isiklikult loodan, et sellel aastal on „Kevadtorm“ meie piirkonnas ainuke torm, mis ületab uudistekünise. Siiski soovitan kõigil üle vaadata oma hoonete kindlustuslepingud, sest ennetusmeetmed on vahel kõige tõhusamad.

Indrek Kesküla

Vallavalitsuse materjalid

Puurkaevude rajamise toetus

- Eraldati puurkaevu rajamise toetust kolmele taotlejale kokku summas 3000 eurot.

Maaküsimused

- Kinnitati kohaliku tee alusest maast munitsipaalomandisse taotlemiseks kahe katastriüksuse moodustamine järgmiselt: katastriüksus koha-aadressiga Pudivere küla Pudivere sisetee, pindalaga 0,36 ha ja katastriüksus koha-aadressiga Pudivere küla Pudivere sisetee, pindalaga 0,03 ha, määrati moodustatavate katastriüksuste sihtotstarbeks transpordimaa ja kinnitati maa maksustamishind.

- Nõustuti Imukvere külas maa ostu-eesõigusega erastamisega vastavalt katastriüksuste plaanidele hoonete omanikule OÜ-le Simuna Ivax, moodustati katastriüksus pindalaga 12,08 ha, koha-aadressiga Imukvere küla Kärveski, sihtotstarbega maatulundusmaa 80%, tootmismaa 10% ja veekogude maa 10% ning katastriüksus pindalaga 2,58 ha, koha-aadressiga Imukvere küla Kärveski, sihtotstarbega veekogude maa 70% ja maatulundusmaa 30% ja kinnitati erastatava maa maksustamishind.

- Nõustuti Imukvere külas maa ostu-eesõigusega erastamisega vastavalt katastriüksuse plaanile hoone omanikule OÜ-le Simuna Ivax, määrati moodustatava katastriüksuse koha-aadressiks

Imukvere küla Kärveski pumbajaam ja sihtotstarbeks tootmismaa, pindalaks 107 m² ja kinnitati erastatava maa maksustamishind.

Määrati projekteerimistingimused:

- Eesti Energia Võrguehitus AS-le elektripaigaldise rekonstrueerimise projekteerimiseks Väike-Maarja alevikus, elektripaigaldise ehitusprojekti koostamiseks Ebavere, Avanduse ja Rastla külas ning Simuna alevikus.

- tuuliku ehitusprojekti koostamiseks aadressil Pandivere küla Kaivere ja aadressil Määri küla Rõnga.

Anti kirjalik nõusolek:

- abihoone püstitamiseks aadressil Kärü küla Lepikumetsa;

- üksiklamu tehnosüsteemi muutmiseks aadressil Pandivere küla Kaivere.

Väljastati ehitusluba:

- AS-le Gaasienergia gaasijaotustorustiku rajamiseks asukohaga Ebavere ja Ärina küla;

- üksiklamu laiendamiseks ja rekonstrueerimiseks aadressil Kiltsi alevik Liiduri tn 16;

- AS-le Kaarma KT parkla rekonstrueerimiseks aadressil Ebavere küla Kaarma tankla;

- AS-le Baltic Agro teravilja punker-

lao püstitamiseks aadressil Ebavere küla Hoidla;

Väljastati kasutusluba:

- AS-le Vireen puurkaevu ja veetorustiku kasutamiseks asukohaga Ebavere küla Andimäe 2 ja Andimäe 6.

Tänavavalgustuse väljalülitamine

- otsustati lülitada ajavahemikul 02.05.-20.08.2012 välja vallavalitsuse hallatav tänavavalgustus, v.a Väike-Maarja aleviku keskväljak ja Pikk tänav.

Sotsiaaltoetuste eraldamine

- Nõustuti täiendava sotsiaaltoetuse maksmisega eelarve vahenditest seitsmele taotlejale kokku summas 640 eurot.

- Nõustuti lasteaia toiduraha kuni 1,02 eurot päeva ja kohamaksu 12,14 eurot kuus kompenseerimisega kahele valla lapsele perioodil 01.04.-30.06.2012.

Hooldajatoetuse maksmine

- Nõustuti hooldajatoetuse maksmisega ühele taotlejale perioodil 01.05.2012-30.09.2014 summas 50 eurot kuus.

Sotsiaaltoetuse eraldamisest keeldumine

Ei nõustunud sotsiaaltoetuse eraldamisega ühele isikule.

Seisukoht AS-i Vireen ettepanekule

- AS Vireen on teinud vallale ettepaneku korraldada tulevikus Väike-Maarja reoveepuhastisse kogutava reovee puhastamine AS Vireen uues puhastis. Otsustati mitte toetada AS-i Vireen ettepanekut.

Väike-Maarja veemajandusprojekti II etapp

- Otsustati toetada OÜ Pandivere Vesi ettepanekut minna veemajandusprojekti II etapiga edasi.

Avaliku ürituse luba

- Otsustati lubada FIE-l Meelis Kern korraldada Kevadlaad Väike-Maarja Rahvamaja juures asuval maa-alal 13.05.2012.

Kiiruse piirang

- Nõustuti liikluskiiruse piiramisega 30 km/h Nadalama teel.

Hanked

- Kuulutati välja lihtmenetlusega hange „Kaltsiumkloriidi tarne (30 tonni)“;

- Kuulutati välja lihtmenetlusega hange „Väike-Maarja lasteaia sisehoovi kõnnitee rekonstrueerimine“.

Korraldatud jäätmeveo küsimused

- Anti nõusolek perioodiliseks liitu-

miseks korraldatud jäätmeveoga suveperioodiks ajavahemikul 02.05.2012-31.10.2015 kahele taotlejale.

Seisukoht vee erikasutusloa taotlusele

- Nõustuti Vao Soojatarbivate Ühistule vee erikasutusloa andmisega viieks aastaks.

Info

Keskkonnanõunik Leie Nõmmiste: OÜ Flex Heat Eesti sai Keskkonnameti Viru regioonilt loa lihakondijahu katsepõletamiseks. Katsetused viiakse läbi ettevõttele Ebavere külas kuulavas käitis. Liha-kondijahu katsepõletamine viiakse läbi kahe kuu jooksul alates 24. aprillist 2012 ning katsetuste maksimaalne kestus ei tohi ületada kahte nädalat. Liha-kondijahu saadakse AS-lt Vireen. Seda lisatakse puidule 2-30 % puidu kuivaine massist, sõltuvalt põletusseadme põlemisprotsessi juhtimise võimalikkusest. Veterinaar- ja Toiduameti nõuetele vastav seadmestik on paigaldatud ja töövalmis. Veterinaar- ja Toiduamet kaastatakse ka katsete läbiviimisse. Mõõtmised teostatakse Keskkonnauuringute Keskuse poolt maksimaalse võimaliku liha-kondijahu kontsentratsiooniga. Liha-kondijahu kogus, mida katsetuste läbiviimisel kasutatakse, ei tohi ületada 50 tonni.

Volikogu materjalid

26. aprilli volikogus arutatust
Istungist võttis osa 14 volikogu liiget

1. Maa munitsipaalomandisse taotlemine

Ette kandis maanõunik Diana Seep-ter. **Osustati** taotleda munitsipaal-omandisse Ebavere külas asuv pääste-depoo teenindamiseks vajalik maa.

2. Väike-Maarja Vallavolikogu 26.05.2011 otsuse nr 35 muutmine

Ette kandis maanõunik Diana Seep-ter. **Otsustati** muuta vallavolikogu 26.05.2011 otsuse nr 35 punkti 1 ja sõnastada see järgmiselt: „Taotleda munitsipaalomandisse kohaliku oma-valitsuse ülesannete täitmiseks ja valla elanike vaba aja veetmise mitmekes-istamiseks vajalik maa“.

3. Väike-Maarja valla esindaja määramine piirkondliku sotsiaalt-ranspordi ühiskoosolekule

Vallavanem Indrek Kesküla andis ülevaate sotsiaaltranspordi toimimi-sest. Sotsiaaltranspordi teenuse ühist korraldamist omavalitsuste haldus-territooriumil reguleeritakse koostöö-lepinguga. Omavalitsused annavad VIROLile volitused enda esindamiseks ühistegevust puudutavates küsimus-tes suhetes operaatorteenuse osuta-ja, vedajate, avalikkuse jt. asjaomaste partneritega. Ühistegevust juhtivat organiti nimetatakse ühiskoosolekuks. Ühiskoosoleku pädevuses on teenuste hanketulemuste kinnitamine, teenuste osutamist puudutavate muudatuset-tepanekute kooskõlastamine, projekti tulemuslikkuse hindamine, suuniste andmine sotsiaaltranspordisüsteemi ja selles osalevate osapoolte (pooled, operaatorteenuse osutaja, vedaja) töö paremaks korraldamiseks või tulemus-likkuse tõstmiseks, sotsiaaltranspordi-süsteemi arendamiseks esitatud ette-panekute või selle toimivuse kohta esi-tatud kaebuste arutamine, käesoleva lepingu muutmine, uute poolte liitumi-se heakskiitmine ja ühistegevuse lõpe-tamine. Ühiskoosolekul osalevad sõna-õigusega ka operaatorteenuse osutaja ja vedajate esindajad. Iga omavalitsus ja VIROL määrab enda volitatud esi-ndaja, kes esindab teda ühiskoosolekul. **Otsustati** määrata vallavanem Väi-ke-Maarja valla esindajaks piirkondli-ku sotsiaaltranspordi ühiskoosolekul; vallavanema asendajaks määrata sot-siaalosakonna juhataja.

4. Ülevaade 2012 I kvartali eelar-ve täitmisest

Vanemökonomist Piret Nurmetalututvustas vallaelarve I kvartali täit-mist. **Vallavanem Indrek Kesküla andis infot:**
1) Virumaa Teataja teemal „Komis-joni esimehe ütlus tekitab küsimusi“
2) OÜ Pandivere Vesi tegevusest. Veemajandusprojekti II etappi tutvus-tas Kaarel Moisa. Indrek Kesküla tut-vustas OÜ Pandivere Vesi vee hinna finantsanalüüsi.
3) AS-i Vireen ettepanekust korral-dada Väike-Maarja reoveepuhastisse kogutava reovee puhastamine AS-i Vi-reen uues puhastis.
4) Ehitusnõuniku konkursi tulemus-test.
5) Karja detailplaneeringu tutvusta-misest avalikul arutelul 3. mail.
6) Eesti Päevaleht koostab artikli 5. mai väljaandesse Väike-Maarja valla spordist ja seotusest Georg Lurichiga.

Järgmine vallavolikogu istung toi-mub 31.05.2012.

Vallas töötab uus ehitusnõunik

Alates 2. maist töötab Väike-Maarja val-lavalitsuses ehitusnõuni-kuna Kristii-ne Adamson (tel 329 5768, 524 9112, e-post: kristiine.adamson@v-maarja.ee), kes valiti välja konkursil osalenud seitsme kandidaadi seast. Siit kandist pärit Kristiine Adamson on lõpetanud 2006. a Tallinna Tehnika-kõrgkooli ehituse erialal. Õpingute käi-gus õppis ta ühe aasta ka vahetusüli-õpilasena Turun Ammattikorkeakoulus Soomes.

Seni töötas ta ehitusinsenerina OÜs Celander Ehitus. Kristiine enda sõnul on ta positiivse ellusuhtumisega, korrektne ja kohuse-tundlik, omandab kiiresti tööks vajalik-ke teadmisi-oskusi ning on hea mees-konnatöötaja. Valla senine ehitus- ja planeerimis-osakonna juhataja Kadri Kopso jätkab taluperenaaisena ning pühendub täie-likult pereettevõttele Kaarli talu, mille tegevusalaks on täisterajahude ja -hel-veste ning külmpressõlide tootmine ja nendest toodete valmistamine. Planeerimisalaste küsimustega te-geleb vallas edaspidi maanõunik Diana Seep-ter (tel 329 5755, e-post: diana.seep-ter@v-maarja.ee).

Maanteeamet teostab suuremates maakonnakeskustes mopeedide registreerimiseelset ülevaatust

Alates möödunud aasta 1. juulist muu-tus kohustuslikuks teeliikluses osale-va mopeedi registreerimine liiklusre-gistris. Kuna koos nõudega rakendati üleminekuajaks üks aasta, tähendab see, et teeliikluses osalevad mopeedid peavad olema registreeritud käesoleva aasta 1. juuliks. Mopeedi registreerimisel tuleb see eelnevalt ette näidata liiklusregistri büroo töötajatele. Ettenäitamisel peab mopeed olema komplektne ning sõidu-kõlbulik. Registreerimiseks tuleb kaasa võtta kõik mopeediga seonduvad do-kumendid. Kasutusel olnud mopeedid, millel puuduvad sõiduki maaletoomise ja tollivormistuse lõpetamist tõenda-vad dokumendid ja/või sõiduki seadus-likku omandamist ja valdamist tõendav dokument, registreeritakse omaniku kirjaliku kinnituse alusel. Sellisel ju-

hul on ülevaatuse käigus vaja esitada sõiduki seadusliku omandamise kohta seletuskiri. Lihtsustatud korras regist-reerimine on võimalik üksnes enne 1. juulit 2012. Mopeedi saab registreeri-miseelseks ülevaatuseks esitada alae-line isik, kuid registreerimistoimingut taotleda saab üksnes täiskasvanu. Kuna mopeedi transportimine lä-himasse liiklusregistri büroosse võib regioonikeskustest kaugel elavatel isikutel osutada keeruliseks ning mo-peediga pikkade vahemaade läbimi-ne maanteel on võrdlemisi ohtlik, siis toob Maanteeamet mopeedide regist-reerimiseelset ülevaatuse klientidele lähemale ning külastab eelnevalt koos-tatud graafiku alusel maakondade suu-remaid keskusi. Täpsema info asukoh-tade, kuupäevade ja kellaaegade osas leiab Maanteeameti kodulehelt: [http://](http://www.mnt.ee/index.php?id=17839)

www.mnt.ee/index.php?id=17839
Enne registreerimiseelset ülevaatust palume maksta ära toiminguks vajalik riigilõiv ning võtta kaasa maksetõend. Mopeedi registreerimise eest tasutakse riigilõivu 9,58 eurot. Mopeedi registree-rimismärgi väljastamise eest tasutakse riigilõivu 6,39 eurot. Kokku on vaja ta-suda Rahandusministeeriumi kontole riigilõivu 15,97 eurot. Makse rekvisiidid on võimalik leida Maanteeameti kodu-lehelt: <http://www.mnt.ee/?id=10665>
Alates 1. juulist 2012 peab mopeed olema kehtestatud korras registreeri-tud ning sellel peavad olema riiklikud registreerimismärgid. Kuna uue liiklus-seaduse kohaselt on mopeed mootor-sõiduk, siis peavad mopeedid vastama kehtestatud tehnonõuetele. Ühtlasi laieneb mopeedidele ka kohustuslik liikluskindlustus.

Mopeed on kahe- või kolmerattaline mootorsõiduk, mille valmistajakiirus on üle 25, kuid mitte üle 45 kilomeetri tunnis ja mille töömaht sadesüütega sisepõlemismootori korral ei ületa 50 kuupsentimeetrit või muu sisepõlemis-mootori korral suurim kasulik võimsus ei ületa nelja kilovatti või mille suurim püsi-nimivõimsus elektrimootori korral on üle 0,25 kilovati, kuid ei ületa nelja kilovatti. Mopeediks loetakse ka eelnimetatud tingimustele vastavat kerget neljaratta-list mootorsõidukit, mille tühimag ei ületa 350 kilogrammi. Neljarattalise kerge elektrisõiduki korral ei arvestata akude massi tühimagi hulka.

Kaitseliit kutsub panustama piirkonna noorkotkaste matkatarvete ja varustuse soetamise heaks

Kaitseliidu Viru maleva juhatus on seni noori toetanud. 2011. aasta juhatusel koosoleku otsuse põhjal maleva oma-tulust: varustati 17 kotkast (9 poissi Rakvere kompanii piirkonna salgast ja 8 poissi Kunda salgast). Välise efekti andsid poistele tuttuud suusamütsid või panamad, ühtne heas korras munder, uued saapad ning ühesugused USA seljakotid. Lisaks soetati magamisko-tid, telkmantlid ja katelokid. Noorkotkas Märt Videvik ütleb, et varustusega jäädgi väga rahule. „Ena-mus poistest said esimest korda vormi selga panna ning said uusi asju millega tutvuda,“ selgitas ta. „Ühesugune vorm tekitas rohkem ühtsustunnet poistes ja tahtsid kohe koos metsavarustust katsetama minna,“ rääkis Videvik, kelle sõnul oligi just kõige suurem vajadus vormide järele. „Kuna hetkel on kriitiline võtmeküsi-mus selles, kui palju eriorganisatioo-nide poolt ettevalmistatud noori tuleb üle Kaitseliidu lipu alla, siis usun, et

sellise matkavarustuse soetamine aktiivsematele kotkastele pigem soodus-tab üleminekut,“ selgitas malevapealik kapten Luhaväli. „Lisaks sellele aitab noortel vä-lingimustele kohasemalt paremini metsaoskusi omandada, kuna Noorte Kotkaste organisatsioonis on olemas ainult see varustus, millega pidulikke koondusi teha,“ lisas Luhaväli. Viru maleva pealiku arvates on Kait-seliit perekeskne, kus palju asju tehak-se koos välitingimustes. „See omakorda eeldab ühesugust lähenemist varustus-se ja mina väidan, et kui perega min-nakse välja näiteks ujulasse üheskoos kehalist aktiivsust tõstma, siis perepo-jal ei ole mõistlik suuski kaasa võtta – sporti saab teha küll, aga reeglina mitte veekeskonnas,“ selgitas pealik. Viru malev toetab noori võimalusel jätkuvalt, aga korraldab ka täiendava korjanduse Noorte Kotkaste matkatar-vete ja varustuse soetamise jaoks, sest see on kitsaskoht, mis vajab materiaal-

set abi. Kuna tegemist on ikkagi heatege-vusüritusega, siis toetuse suurus pole määrav, ka 10,00 ja 25,00 moodustavad kokkuvõttes suure summa. Loodame, et otsustate toetajatega liituda ja kan-da sobilikku summa järgmisele arvele: **Arveldusarve nr: 10022002422007**
Saaja: Kaitseliit
Selgitus: 6VIR NK tegevuse toetus
Viitenumber: 62020100151
Kui soovite toetada just kindlat Viru maleva Noorte Kotaste rühma, siis saab selgituses kasutada laiendit. Sel-gituse näide: 6VIR NK tegevuse toetus – Kadrina. Lugupidamisega **Kristel Kitsing**
Viru maleva teavituspäalik
57 845 943, press@virumalev.ee
www.virumalev.ee
FB: Kaitseliidu Viru malev

Pandivere päeva korraldustoim-kond kaasab abilisi!

Pandivere päeva korraldustoimkond ot-sustas 25. kodukandipäevade edukaks läbiviimiseks kaasata vabatahtlikke abilisi, kes oleksid valmis panustama päevade õnnestumisse oma aega ja energiat. Abistajaid on vaja nii Pandivere päe-va kui naisekandmisvõistluse korralda-misel. Täpsemad tegevused ja ülesan-ded lepime igaühega eraldi kokku. Kõik, kes tahavad päevade korral-dustoimkonna tegevuses kaasa lüüa, andke endast märku telefonil 329 5757 (Aare Treial) või 329 5759 (Ilve Tobre-luts).

Kõik abikäed on oodatud!

1. maist 2012 kuni 31. oktoobrini 2012 toimub veemajanduskavade koostamise ajagraafiku ja tööplaani avalik väljapanek

Alates 1. maist 2012 kuni 31. oktoob-rini 2012 toimub veemajanduskava, meetmeprogrammi ja üleujutusohu-ga seotud riskide maandamiskava koostamise ajagraafiku ja tööplaani eelnõu avalik väljapanek maakonna-keskustes. Avalikul väljapanekul olevate ma-terjalidega on võimalik tutvuda Lää-

ne-Viru Maavalitsuse kantseleis (II korrus, kabinet 29), Keskkonnaameti regiooni kontorites ja Keskkonnami-nisteeriumi veebilehel (<http://www.envir.ee/vmk/2015-2021/ajagraafik>). Avaliku väljapaneku ajal on kõiki-del isikutel õigus esitada ajagraafiku ja tööplaani kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Küsimused, ettepane-

kud ja vastuväited esitada: **Rene Reisner**, Keskkonnaministeerium
Tel 626 2855
E-post rene.reisner@envir.ee
Kaupo Heinma, Estonian, Latvian & Lithuanian Environment (ELLE) OÜ

Tel 611 7695
E-post kaupo@environment.ee
Keskkonnaministeerium korral-dab ajagraafiku ja tööplaani tutvus-tamiseks avalikke arutelusid.

Vallavalitsus osales Kiltsi pargi korrastustöödel

Väike-Maarja vallavalitsuse töötajad tegid esmaspäeval, 30. aprillil oma igakevadise talgupäeva tööd Kiltsi mõisa pargis.

Viimaste aastate tormid on murdnud palju Kiltsi pargi vanu põlispuid.

Talgupäeva eesmärgiks oli Kiltsi pargist saada välja tormis langenud puud ja oksad ning riisuda pargi see ala, kus sel aastal toimuvad suuremad korrastustööd.

Väike-Maarja vallavalitsus sai 2011.

a SA-It Keskkonnainvesteeringute Keskus ligi 60 000 eurot toetust Kiltsi pargi korrastamiseks. Valla omaosalus projektis on üle 7 000 euro.

Kiltsi pargis on tööpöld päris lai. Esiplaanil Leie Nõmmiste ja Peeter Rahnik. Foto: Ilve Tobreluts

Kiltsi pargis elutseb palju viinamäetiguseid. Talgulistel oli tegemist, et tööde käigus tigudele mitte liiga teha. Foto: Ilve Tobreluts

Ajaloolise Kiltsi pargi minevikust ja tulevikust

Kiltsi mõisakompleksi kuulub ajalooline, ca 9 ha suurune park. Kiltsi lossi ümbritseval pargil on pikk kujunemislugu.

Esimesed kaardid inglise stiilis Kiltsi pargist pärinevad 1876. aastast. Võib oletada, et romantiliste pargiideede levikuga 1830-40ndatel aastatel Eestimaa ja Liivimaa mõisates alustati ka Kiltsi mõisas romantilise inglise stiilis pargi rajamist. Inglise pargi stiili iseloomustab looduslikkus, st puid ja põõsaid ei pügata vaid taimed kasvavad liigile omase kujuga.

19. sajandi lõpus oli Kiltsi mõisa omanikuks admiral A. J. von Krusenstern. Tema eestvedamisel rajati Kiltsi mõisa looklevate teede ja vabakujuliste murualadega inglise stiilis mõisapark. Võib oletada, et lisaks Inglismaalt kaasa saadud ideele sai admiral olulisi ideid pargi rajamiseks ka Venemaalt, sest 18. saj lõpus ja 19. saj alguses hakati ka Vene impeeriumis parke inglise stiilis maastikuparkideks ümber kujundama.

Võib arvata, et tulenevalt Krusens-

terni suurest huvist laevade ja paatide vastu, sai 19. sajandil ka Kiltsi mõisa veekogudel paadiga sõita. Ajalooliselt kaartidelt ja mõisapargist tehtud akvarellilt võib paisjärve idakaldal, Õneallikast lõunas, näha suuremat avatud kohta, mis oli veega ühenduses. See võis olla ala, kust avanesisid kaunid vaated pargist välja ning kus paiknes paadisild.

1930ndatel aastatel muudeti pargi kompositsiooni. Endine inglise stiilis Kiltsi park kujundati ümber kooliaiaks ning parki istutati marjapõõsaid ja viljapuid ning peahoone ette gruppideks põõsaid. Eesti I Vabariigi ajast pärineb ka pargis olev karusmarjaallee. Suuremad muutused mõisas ja pargi territooriumil said alguse nõukogude perioodil, siis muudeti pargi üldine kompositsioon, suur rõhk asetatati juurviljade ja puuviljade kasvatamisele. Inglise stiilis pargi olemust iseloomustav esteetika asendati paljuski märksõnadega otstarve ja tootlikkus. Inglise stiilis pargist kujundati "moderne" lilleaed. Peahoone külgedele ja

ette istutati põõsaid ja lilli. 20. sajandi keskpaigast alates vähenes ka kasutatav pargi pind, olulisel määral muudeti teede struktuuri, looklevus asendus joonsirgete teedega.

2009. a valmis Kiltsi pargi dendroloogiline uuring ning põhiprojekt. Nimetatud pargi projektiga on kavas taastada A. J. von Krusensterni aegne vabakujuline inglise stiilis park. Tööd on jagatud vähemalt nelja etappi ja sellel aastal alustatakse Kiltsi pargi korrastamise I etapiga. Selleks on Väike-Maarja vallavalitsus saanud 2011. a SA-It Keskkonnainvesteeringute Keskus Kiltsi pargi korrastamiseks ligi 60 000 eurot toetust, valla omaosalus on üle 7000 euro. Esimese etapi töödega on plaanis lõpetada Kiltsi mõisa sissesõidutee rajamine ja ehitada kõige rohkem külastava pargi lõunaosa kõnniteed ning murupinnad. Tööd algasid Kiltsi pargis 7. mail ning lõpevad tänavu 1. juulil. Töid teostab OÜ Sõmeru Vara.

Keskkonnanõunik
Leie Nõmmiste

Keskkonnainspektsiooni valvetelefon 1313

Valvetelefonile 1313 saab edastada teateid keskkonnareostuste ja keskkonnavalitsuse õigusrikkumiste kohta, näiteks ebaseadusliku metsaraie, kalapüügi või jäätmete loodusesse viimise kohta. Samuti saab valvetelefoni kaudu teada anda, kui märkate massiliselt surnud loomi, linde või kalu.

Alates 2001. aastast tegutsev valvetelefon ongi avatud eelkõige inspektsiooni vajadusi silmas pidades, see tähendab õigusrikkumisi puudutava teabe saamiseks.

Keskkonnaprobleeme ja võimalikke õigusrikkumisi puudutavad teated suunatakse kontrollimiseks ja infoks Keskkonnainspektsiooni vastavale regioonile. Paljudel juhtudel on taolistel teadetel tähtis roll keskkonnavalitsuse õigeaegsel avastamisel ja ka ennetamisel.

Teatavasti on Keskkonnainspektsiooni ülesandeks teha keskkonnavalitsuse järelvalvet, see tähendab jälgida keskkonnanõuete täitmist kõigis keskkonnakaitse valdkondades. Rikkumise tuvastamisel viib inspektsioon läbi ka menetluse. Kuni 2011. aasta septembrini menetlesime keskkonnavalitsuseid väärteguseid, kuid möödunud aastal saime uurimisametuse staatuse, mis annab õiguse prokuratuuri juhtimisel menetleda ka keskkonnakuritegusid.

Mida täpsem on sündmuse asukoha info, seda lihtsam on inspektoril kõne all olevat kohta leida. Tavapärast võetakse ka helistaja kontaktandmed, et oleks võimalik vajadusel üksikasju täpsustada.

Lisaks keskkonnarikkumisi ja -probleeme puudutavatele teadetele võtab 1313 vastu ka kalalaevade teateid. Kehtiva korra kohaselt on Läänemeres püüdvate kalalaevade kaptenitel ja Peipsi järve kaluritel kohustus sadamasse tulekust ning püütud kalakogusest ette teatada, mis annab inspektoritele operatiivse kontrolli võimaluse.

Muud teated

Nüüdseks on ööpäevaringselt tegutsev valvetelefon tublisti tuntust kogunud ja kõnede arv aasta-aastalt kasvanud. 1313-le tuleb ka mitmesuguseid muid teateid ja küsimusi, mis ei kuulu inspektsiooni pädevusse ja mis edastatakse teistele ametkondadele või institutsioonidele.

Näiteks võtab 1313 vastu teateid abitus seisundis loomade kohta. Maanteedel auto alla jäänud suurulukite (hunt, karu, ilves, metssiga, punahirv, põder või metskits) info edastatakse kohalikele jahiseltsidele, kes hukkunud või vigastatud looma minema toimetavad. 1313-le tuleks juhtunust teatada siis, kui õnnetuses sai kannatada ainult loom. Kui toimus liiklusõnnetus, milles vajatakse päästeteenistust, politseid või kiirabi, tuleks õnnetusest teatada muidugi Häirekeskuse telefonile 112.

Mis puudutab maanteedel hukkunud või vigastatud väikeulukeid (kährikud, rebase), siis nendel puhkudel tuleks juhtunust teatada maanteeinfokeskuse telefonile 1510, kust edastatakse info piirkonna teedevalitsusele. Linna või asula piires (kohalikel teedel) sõiduki alla jäänud või muul viisil hukkunud loomadest tuleks teatada kohalikule omavalitsusele, mis tegeleb kohalike heakorraküsimustega.

1313-le tuleb tihti teateid ka muude abitus olukorras olevate või vigastatud loomade kohta. Sellised juhtumid edastab 1313 operaator Keskkonnaametile, kes vajadusel hakkab koos teiste ametkondadega tegutsema, et lahendust leida.

Loomadega seotud juhtumid on väga erinevad. Kõigil puhkudel ei olegi inimese sekkumine vajalik. Näiteks noorloomade või linnupoegade puhul võib jääda mulje, et ema on nad hüljanud, kuid emaloom võib olla varjunud ja inimese lahkudes tuleb uuesti oma poegade juurde. Paljudel puhkudel edastatakse kõne Keskkonnaametile pikemaks konsulteerimiseks.

1313-le saabuvate teadete iseloom ja arv on hooajati erinevad. Nii tuleb kevadel püügihooaja alguses ja kalade kudeperioodil arvuks palju kalapüügi puudutavaid teateid, suvel sagenevad teated korrarikkumistest kaitsealadel või üldse looduses.

2011. aasta jooksul laekus valvetelefonile 1313 kokku 34 563 teadet ehk keskmiselt 2880 teadet kuus.

1313-le helistamine ja kõnehind

Valvetelefon 1313 töötab üleriigiliselt ja ööpäevaringselt ning numbrit saab valida nii mobiil- kui lauatelefonilt.

Mobiiltelefonilt 1313-le helistades tuleb kõne eest tasuda kõneteenusnumbrile helistamise tavahind (0,23 eur/min), lauatelefonilt helistades tuleb tasuda vastava operaatori teenuspaketi põhine hind.

Valvetelefoni haldab Häirekeskus. Valvetelefonile 1313 saab teateid edastada ka elektronpostiga aadressil 1313@112.ee või faksile 628 7459.

Infot Keskkonnainspektsiooni tegevuse ja ka 1313 kohta leiate meie kodulehelt www.kki.ee.

Leili Tuul

Keskkonnainspektsiooni avalike suhete nõunik

Heakorratalgud Simunas

Simuna bussijaam sai talgute käigus parema väljanägemise. Foto: Mart Pruul

5. mail toimunud hoogtööpäeval „Tee-me ära!” korraldas Simuna Vabatahtliku Tuletõrje Selts taas talgud. Seekord oli kavas korrastada päästekomando hoone, Simuna kooli ümbrus ja kirik- aed. Talgulisi ootas lehtede riisumine ja langenud okste korjamine, prügi ko- ristamine ning võsa saagimine. Kuna Simuna bussijaama hoone on aastate- ga inetuks muutunud, otsustasime ka seda renoveerida. Selle tööga seotud kulutusi aitas kanda Väike-Maarja val- lavalitsus.

Talgutega alustasime kell10 hommi-

kul, tööd kestsid kella kolmeni päeval. Bussijaama remont kestis kauem. Tal- gupäevaga ei saanud kõiki planeeritud töid bussijaamas tehtudki, vaja on veel põrand katta uue betoonkihiga ja seinu ilusamaks muuta.

Hommikul tundus ilm vihmane, kuid sadama ei hakanud, oli küll tugev tuul, aga see ei seganud ja tööd laabusid hästi. Talgud toimusid Simunas kahel päeval, Simuna koolis reedel ja mujal laupäeval. Kahel päeval kokku töötas 100 inimest. Lõunal ootas talgulisi soe supp, kohv, tee ja küpsised.

Meeldiva üllatuse valmistas Simuna talgulistele Rakvere Teater. Teatri esi- ndaja tõi meile 60 kutset (üks kutse oli kahele inimesele) etendusele „Kui Har- ry kohtas Sallyt“. Nüüdseks on ka tea- rietendus vaadatud. Väga hea oli!

Aitäh kõigile, kes Simuna heakorrat- algut toetasid!

Aitäh kõigile, kes Simuna heakorrat- algul osalesid!

Mart Pruul
Simuna Vabatahtliku Tuletõrje Selts

Kiltsi talgud

Talgulised Kiltsi rahvamaja trepil. Foto: Siret Stoltzen

5. mai hommikul kogunes Kiltsi rah- vas talgutele. Osalejaid tuli 27: Rita Õiglane, Tiina Tenno, Riina Sbitneva, Kersti Sepp, Mall Võhandu, Eha Stolt- sen, Marika Meesek, Anneli Võso, Ri- na Tali, Avo Kask, Siret Stoltzen, Eret Tobreluts, Riko Tobreluts, Pilvi Suvis- te, Elle Kitsing, Helle Hiimäe, Hillar Hiimäe, Bronek Miazelec, Aino Midt, Heldi Maadvere, Margus Arulaan, Too- mas Erikson, Jüri Nikolajev, Herbert Be- renson, Väino Stoltzen, Priidu Puhk ja

Silva Valdmets.

Vedasime puid, korrastasime hekki, riisusime lehti, vedasime oksi, korista- sime Kiltsi prahist puhtaks! Saime lõk- kematerjali jaanitule jaoks.

Pärast töötegemist sõime ühiselt Eha keedetud talgusuppi ja kringlit.

Ülisuured tänud kõigile talgutel osa- lenutele!

Kiltsi talgujuht
Siret Stolsen

Matkaradade korrastamisest ja Struve geodeetilise kaare otspunktide tähistamisest

Puitehitiste rajamist Äntu-Nõmme matkarajale alustati 2000. aastal. Järg- nevate aastate jooksul teostas töid Väike-Maarja valla tehnikaosakond, rahaliselt toetas KIK (Keskkonna Inves- teeringute Keskus), 2009. a ka LEADER programm (Euroopa investeringud maapiirkondadesse).

Aastatel 2000-2008 on KIKilt saadud viie projektiga toetust rajatiste jaoks 234 tuh kr, valla omaosalus on olnud 61 tuh kr. On rajatud laudteed, platvormid, telkimisplatsid koos lõkkekohtade ja püstkodadega; paigaldatud viidad, teh- tud võsaraiet jm. LEADER programmi kaudu on saadud vahendeid ligi 77 tuh kr (lisaks valla osalus 8,5 tuh kr), mille eest ehitati mägitrepid, tehti raja äärde pingid ja pinklaud Simuna puhkeplatsi- le (töö teostaja Pandivere Ehitus), pai- galdati 3 suurt matkaraja kaarti.

2011. aastaks olid laudrajad, järve- deäärsed vaateplatvormid ja purded täielikult amortiseerunud ning kõige vanema, Sinijärve telkimisplatsi ehi- sed osaliselt lagunened.

2010.-2011. a projektile koos lisa- taotlusega eraldati KIKi poolt ligi 37 tuhat eurot (üle poole miljoni krooni). Selle eest oli võimalik vahetada välja peaaegu kõik puitrajatised ja seda sü- gavimmutatud puiduga, mis looduses nii ruttu ei mädane. Töö teostas 2011. a OÜ Oto

Ehitus Kadrinast.

Projekti juurde koostatud hanke- dokumendi järgi toimusid ehitustööd järgmiselt:

Vaateplatvormide ehitamine
Sinijärve, Rohelise, Linaleojärve ja Kaanjärve vaateplatvormid, kõigil suu- rus 6x2 m, (Mäetaguse järve platvormi mõõdud 4,8x1,5 m), immutatud terras- silauast vähemalt 28 mm, postid vähe- malt 14 mm, pikkus 6 m.

Valgjärve ujumisplatvormi ehi- tamine (suurus 7,0x6,1 m)

Platvorm, immutatud terrassilaud 50 mm, immutatud postid; 4 m pingid – 2 tk; ujumisredel
– 2 tk; hüppeplatvormi puitosade väljavahetamine; riietuskabiini ehi- tamine 1,5x1,5 m.

Sinijärve telkimisplatsi korrasta- mine
Päärdeala taastamine - pikkus 26 m, 17 aiaposti mõõdus 140 mm, pikkus 1,5 m ja 18 piirdeposti, 100 mm, pikkus 3m. Püstkoja parandamine – 8 immuta- tud posti, 100 mm, pikkus 3m.

Laudteede ehitamine
Mäetaguse ja Linaleo järve laudtee pikkus 712 m; Kaanjärve laudtee pikkus 393 m; Punamäe all laudtee pikkus 25 m.

Purrete ehitamine
Valgjärve purre Linaleo järve poole

Mägitrepp ja laudtee Äntu õpperajal. Foto: Leie Nõmmiste

5 m, kahe lauaga, alustood postid 100 mm;

Valgjärve ja Rohelise järve vaheline purre 5 m, kahe vähemalt 50x200 lau- aga;

Sinijärve ja Rohelise järve purre 4,6 m, kahe vähemalt 50x200 lauaga, Sinijärve purre (Prillapatsi kinnistu kõrval) 8 m.

Struve meridiaanikaare otspunki- de tähistamine
Ettevalmistustööd algasid 2007. aastal, kui toimus konverents „Struve geodeetiline kaar. Avanduselt UNESCO maailmapärandisse“, kus moodustati vastav töörühm. Sinna kuulusid lisaks meie vallast osalejatele ka maa-ameti ja muinsuskaitse esindajad.

Suured infotahvlid
2008. a paigaldati Simuna Struve samba lähedale maantee äärde suur

metallist infotahvel. Kujunduse ja teos- tuse eest muretses ja selle eest maksis maa-amet, valmistas ja paigaldas OÜ Brand Factori Estonia. Teine niisugune tuleb ka Võivere otspunkti juurde.

Alumiiniumplaadid Simuna ja Või- vere otspunktide tähistamiseks
Kujunduse aluseks võeti Tartu Tä- hetorni juures asuv plaat. Plaadid valmistas Tartu ARS Metall, rahastas muinsuskaitseamet (kokku 50 tuh kr). Plaat Simuna Struve samba juurde pai- galdati 2011. aasta kevadel, teine aga paigaldatakse Võivere püramiidi juurde tänavu.

Võivere otspunkti tähistamine
Baasjoone Võivere otspunkti tähis- tamise projekti töötas välja arhitektu- ribüroo Vana Tallinn, arhitekt Elo Sova. Tähis koosneb kahest osast: klaaspü-

ramiidist ja selle nelinurksest alusest. Projekti rahastasid Avanduse külaselts (taotles projektiga toetust) ja Väike- Maarja vald.

Võivere otspunkti vana tähis tuule- veski lähedal sirelihekis kaevati esimest korda lahti 2002. aasta sügisel. Mulla seest leiti paeplaatidest paarimeetrise läbimõõduga alus, mille peal oli sisse puuritud tsentriauguga graniitkivi. See peideti uuesti mulla alla.

2011. aastal algasid Võivere baas- joone otspunkti tähise ehitustööd. Mulla all olev tähis kaevati välja, ole- masolev alus puhastati ja konserveeri- ti. Selle ümber ehitati nelinurkne tugi- müür, millele hiljem asetati AS Astera poolt tehtud klaaspüramiid, mõõtme- tega 2,8x2,8 meetrit, kõrgus 0,7 meetrit. Ehitustöid teostas OÜ Restaure. Tööde rahastamist toetas LEADER programm 7052 euroga (üle 110 tuh kr), sellele li- sandus valla omaosalus 781 euro (üle 12 tuh kr).

Tuuleveski taastamine
Paralleelselt Võivere otspunkti tä- hise rajamisega käisid tööd ka lähe- dal asuva tuuleveski restaureerimisel. Taastati müürikroon ja uste ning aken- de avad. Soojustati tuuliku kehandi ülemine osa ning alumises, sokli osas, taastati paekivimüür. Ukse ja akende paigaldamine, krohvimine ja värvimi- ne, puidust esialgse katuse panemine jäi 2012. aasta kevadesse. Tegemist on veski taastamise esimese etapiga, edaspidi kavatsetakse renoveerimis- ga jätkata. Tulevikus on plaan veskisse rajada Struve-Tenneri muuseum. MTÜ Võivere Tuuleveski sai välitööde tege- miseks LEADERi programmist 40 tuhat eurot toetust.

Ellu Moisa
valla turismikorraldaja aastatel 2000-2011

Väike-Maarja Gümnaasium pidas koolikonverentsi

5. mail 1995. aastal sai Väike-Maarja Keskkoolist Väike-Maarja Gümnaasium. Seda kooli nimemuutuse päeva tähistatakse igal aastal koolikonverentsiga.

Kui varasematel aastatel on konverentsi peetud eraldi kahes vanuseastmes, siis tänavuseks konverentsiks kogunes kogu koolipere 3. mail rahvamajja ühisele üritusele.

Enne konverentsi algust tunnustasid direktor Raili Sirgmetts ja õppealajuhataja Ly Ipsberg kooli 2012. aasta teadmiskonkursi võitjaid. Kokkuvõtteid tehti eraldi neljas vanuserühmas.

Seekordseks konverentsiteemaks oli valitud "Teadused". Kuulati kuut väga huvitavat ja head ning hästi ette valmistatud esitust.

• **Milleks vajan arvutit ja interneti?** (3. klassi õpilased Kaisa Kangur ja Kristjan Kilk, juhendaja õp Kaja Sarapu)

Küsitluse põhjal oli välja selgitatud, et õpilased kasutavad koolipäevadel arvutit 45 minutit kuni kaks ja pool tundi päevas, nädalavahetustel aga 1-4 tundi. Saadi teada, et vanemad hoiavad laste interneti kasutamisel silma peal ja et suhtlusportaalidest on kõige populaarsem Facebook. Kokkuvõtteks

tõdeti, et internet on üks ütlemta vaalik asi.

• **Huvitavaid fakte teadusest** (4.b klassi õpilased Keneli Pohlak ja Margit Basmanova, juhendaja õp Tuuli Saksa) Teema avas kuulajatele päris palju uusi ja põnevaid fakte. Näiteks saadi teada, et aevastamisel on õhu liikumise kiirus 167 km/h, et igas minutis sünnib maailmas 150 last, et inimese kõige väledam lihas on see, mis liigutab silmalaugusid üles-alla jne.

• **Miks Väike-Maarja on tormide pealinn?** (koostas kogu 5.a klass, ette kandsid Berta Viikberg, Karel Kallasmaa ja Sandro Palmits, juhendaja õp Kristi Põdra)

Ettekandes käsitleti erinevaid lähene misi: teadlaste poolt tõestatud argumente, inimeste arvamusi ja omaenda mälestusi kolmest viimasest Väike-Maarjat eriti rängast räsitud tormist. Tsiteeriti staažikat klimatoloogi Ain Kallist, kelle sõnul mõjutavad siinseid torme enim Pandivere kõrgustiku kliimaatilised eripärad ning et Eesti külmapiirus on Jõgevalt Väike-Maarja poole nihkunud.

• **Miks rohi on roheline?** (7.b klassi õpilased Kären Kleesmaa, Laura Komp ja Markus Tiigimäe, juhendaja õp Ivi Vainjärv)

Ettekanne otsis põhjalikult vastust küsimusele: kas rohi ikka on roheline, või see ainult näib meile rohelisena?

• **Keemia koduköögis. Kuidas puhastada hõbedat?** (9.a klassi õpilane Mirjam Savisto, juhendaja õp Liivi Kuusma)

Ettekandja analüüsis põhjalikult hõbeda erinevaid puhastusvõimalusi ja erinevate vahendite puhastusvõimet.

• **Kõnekäändude mõistmisest Väike-Maarja gümnaasiumi õpilaste näitel** (11. klassi õpilane Kätlin Kaare, juhendaja õp Ülle Lääne).

Ettekanne põhines kolmes kooliastmes korraldatud kõnekäändude mõistmise analüüsimisele. Kolm kõige paremini õpilastele teada olevat kõnekäändu on: Nupp nokib, Elab nagu kuninga kass ja Kops läks üle maksa. Kõige vähem tuntud olid: Nagu koer heinakuhja otsas (sellele ei osanud keegi õiget seletust anda), Kits kärneriks ja Süda kõrbe seas.

Aitäh kõigile ettekannete koostajatele! Jõudu gümnaasiumiperele koolikonverentside traditsiooni hoidmisel ja jätkamisel!

Ilve Tobreluts

V klassi õpilased Berta Viikberg, Karel Kallasmaa ja Sandro Palmits ettekannet esitamas. Foto: Ilve Tobreluts

Väike-Maarja Õppekeskus ootab noormehi ja neide õppima järgmistele erialadele:

KESKHARIDUSE BAASIL (kutseharidus õppeajaga 1 aasta, osakoormusega õpe)

- MÜÜJA (toidukaupade müüja)

PÕHIHARIDUSE BAASIL (kutsekeskharidus õppeajaga 3,5 aastat)

- AUTOTEHNIK
- ARVUTID JA ARVUTIVÕRGUD
- KOKK

PÕHIHARIDUSE BAASIL (kutsekeskharidus õppeajaga 3 aastat)

- MÜÜJA
- PUHASTUSTEENINDUS (võimalik õppida ka lihtsustatud õppekava alusel)
- SUURKÖÖGIKOKK (võimalik õppida ka lihtsustatud õppekava alusel)

PÕHIHARIDUSE BAASIL (kutseharidus õppeajaga 2,5 aastat)

- KOKK
- AUTOTEHNIK

PÕHIHARIDUSE BAASIL (kutseharidus õppeajaga 2 aastat)

- PUHASTUSTEENINDUS

PÕHIHARIDUSE BAASIL (kutseharidus õppeajaga 1 aasta)

- PUHASTUSTEENINDUS (toimetuleku õppekava järgi)
- ABIKOKK (lihtsustatud õppekava järgi)

PÕHIHARIDUSE NÕUDETA KUTSEÕPE (1 aasta)

- AUTOTEHNIK(autohooldaja)

DOKUMENTIDE VASTUVÕTT ALATES 01. JUUNIST
Dokumente võetakse vastu kooli kantseleis tööpäeviti kell 9.00-15.00

www.v-m-a-a-r-j-a.ee/vm-ok

Väike-Maarja Gümnaasium esines edukalt televiktoriinis "Loodusetark"

Jaauarist käivitus Eesti Televisioonis 22-osaline loodus- ja keskkonnatemaatiline saatesari – televiktoriin „Loodusetark“, kus Väike-Maarja Gümnaasiumit esindasid Märt Mägi 12. kl, Stina Tiigimäe 12. kl ja Kätlin Kaare 11. kl, juhendajaks õpetaja Eda Rohula. Saatesarjas osales kokku 24 kooli kolmeliikmeliste võistkondadega.

Sarja eesmärk on keskkonnateadlikkuse ja säästva eluviisi edendamine. Väike-Maarja võistkond sai suurepäraselt hakkama koduste tööde etteval-

mistamise ning esitamisega. Kooli tutvustati pildiseeriaga ja õpilaste poolt koostatud humoorika videoga, mis teenisid züriilt positiivseid hinnanguid. Igal loodusviktoriinil tules olles töötasid õpilased üksmeeles ning punktiskoor kasvas edukalt. Kiidusõnad tublile ja loodusetargale võistkonnale.

Koos vahvate fännidega toimus sõit salvestusele lausa kolmel korral.

Saateid on võimalik järgi vaadata ja omadele kaasa elada ETV2st: (<http://etv2.err.ee/videod/loodusetark>).

Esimene punkt kätte võidetud.
Paremt Stina Tiigimäe, Kätlin Kaare, Märt Mägi

Näitus „Vabaduse kullakoormad“ Väike-Maarja muuseumis

Väike-Maarja muuseumis on alates 3. maist avatud näitus "Vabaduse kullakoormad"

Tartu rahulepingu XII artikkel sätestas 15 miljoni kuldrubla üleandmise Eesti Vabariigile.

Esimene saadeti kulda pandi Moskvast teele kuu aega pärast rahuleppe ratifitseerimist Eesti Asutava kogu poolt.

Nende kullakoormate Eestisse toomisest näitus jutustabki.

Näitus valmis Eesti Vabariigi 90. aastapäevaks Eesti Panga ja Pärnu muuseumi koostöös ning see jääb Väike-Maarjas avatuks kuni 3. juunini.

Marju Metsman

Väike-Maarja Gümnaasium ootab põhikooli lõpetanud noori õppima 10. klassi

ÕPPESUUNAD:

- reaalooppesuund
- humanitaarõppesuund
- keskkonnaõppesuund
- kutseõppesuund

Kutsesuunas on võimalus valida kas jalgrattatreeneri (jalgrattakooli õpperühm) või müüja kutsekoolitus. Kutse saamiseks on vajalik sooritada kutseksam. Kutsesuuna rakendamisel teeb kool koostööd MTÜ Kalevi Jalgrattakooliga ja Väike-Maarja Õppekeskusega.

Gümnaasiumiastme jooksul on õpilastel võimalus teha B-kategooria autojuhiload (õpilane tasub 50% kursuse maksumusest).

Vajadusel tagatakse koht õpilaskodus.

Dokumente võetakse vastu alates 25. juunist kooli kantseleis tööpäeviti kell 09.00-15.00.

Vestlused 10.klassi õpilaskandidaatidega toimuvad 26. ja 27. juunil algusega kell 10.00.

www.v-m-a-a-r-j-a.ee/vmgym

Maavanem võttis vastu Lääne-Viru parimaid koolilõpetajaid

20. aprillil tunnustas Lääne-Viru maa- vanem Einar Vallbaum vastuvõtuga maakonna tublimaid gümnaasiumite, kutse- ja kõrgkoolide lõpetajaid. Vastuvõtt toimus Rakvere rahvamajas ja sellele olid palutud 20 abiturienti ning 18 kõrgkoolide ja kutsekoolide parimat õppurit.

Kutse- ja kõrgkoolidest olid palutud vastuvõtule paremad lõpetajad. Kutsutud abiturientidest on enamik aktiivselt osa võtnud maakondlikest või riiklikest aineolümpiaadidest. Paljudel neist on ka lootust lõpetada kool hõbe- või kuld- medaliga. Selle aasta parimad erinevad viimaste aastate lõpetajatest selle poolest, et enam on edukaid reaallainetes, bioloogias ja keeltes. Koolide saadetud kaaskirjadest tublimale lõpetajale kohta võib lugeda, et lisaks edukatele õpingutele tegelevad nad tulemuslikult

spordi, tantsu, muusika või muu har- rastusega. Samuti oli kutsutute hulgas edukaid noori, kes osalevad aktiivselt oma kooli või maakonna noorsootöös

Maavanem innustas oma sõnavõtus noori kodumaal või võõrsil oma hari- dusteed jätkama ja seejärel kodumaa- konda tagasi pöörduma, öeldes, et Lää- ne-Virumaa vajab uut põlvkonda.

Parimate gümnaasiumilõpetajate seas, kes said kutse maavanema vastuvõtule, oli ka Maret Muusikus Väike- Maarja Gümnaasiumist, parimate kõrg- koolide lõpetajate seas aga Kajali Silm, Henri Hommik ja Marek Muzakko SKA Päästekolledži Päästekoolist.

Lõpetajaid saatsid vastuvõtul oma koolide direktorid.

Heili Nõgene

Väike-Maarja gümnaasiumi õpilane Maret Muusikus (paremal) ja direktor Raili Sirgmetse koos maavanem Einar Vallbaumiga. Foto: Heili Nõgene

Projekt „Once upon a time...” on lõppenud

Kaks aastat kestnud rahvusvaheline projekt Eesti, Ungari, Rootsi ja Austria koolide vahel jõudis finaali 22.-26.ap- rillil toimunud viimasel töökoosolekul Ungaris Orashazas. Meie poolt osales kokkusaamisel seitse õpilast ja kaks õpetajat.

Projekti eesmärgiks oli tutvuda nii kodumaise kui ka partnermaade rahva- loominguga ning muinasjuttudega. Es- malt joonistasime muinasjutte, selleks tutvusime muinasjuttude tüüpiliste te- gelaste, sündmuspaiakade ja maagiliste esemetega. Edasi lavastasime õpetaja Ene Kruve juhendamisel muinasjutu „Kaval-Ants ja Vanapagan”, võtsime selle videosse ning õpetaja Ree- va Johansoniga abiga sai film ingliskeelsed subtiitrid. Seega võisime oma loo- mingut ka sõpradele part- nerikoolidest tutvustada.

Projekti käigus valmi- sid logo ning projektikott, mis praeguseks sisaldab juba rohkesti materjali igast koolist ning projekti käigust üldiselt. Selleks, et lõpptulemus – muinasju- tuteemaline käpiknukunäi- dend – saaks valmida, asu- sime juba eelmisel sügisel meisterdama käpiknukke ja ühiselt kevadel 2011 kirjutama nukunäidendit. Näidendid põhjal valmis ka koomiks „Võlumetsa”, mil- les peategelaseks karupoeg, kes läbi abivalmiduse ja hea südame päästab kodumetsa kurja nõia käest.

Viimasel töökoosolekul Oroschazas toimusid „Võlumetsa” proovid. Igast koolist osales nukunäidendis mitu õpilast. Lastele oli nukunäitleja amet tundmatu ja mõnes mõttes ka enese proovilepanek. Teksti esitamine inglise keeles oli selle juures kõige lihtsam osa. Hoida nukku õigel kõrgusel, seda

liigutada ja samal ajal sirmi taha teiste näitlejatega koos ära mahtuda oli paras pähele.

Etenduse esitamise päeval oli linna kultuurimaja saal projektis osalejaid ja teisi huvilisi täis. Kohalik näitering esitas „Saabastega kassi” ja lasteaia lapsed meilegi tuntud „Naeri” muinasjutu. Meie projektinäidend sai sooja vastuvõtu osaliseks ja näitlejad rohkesti kiidusõnu. Kõik projektipartnerid said mälestuseks „Võlumetsa” koomiksid ja suured plakadid töökoosolekutel toimunud tegevuste kohta.

Kiltsi kooli õpilased Reelika Krumm, Reelika Vinogradov, Carl Zibo, Anu Reimann, Anni Pent, Marissabell Miadzielec ja Minna Joor Ungaris. Foto: Merje Leemets

Vabal ajal külastasime Oroschaza veeparki. Mitu sooja veega basseini, mullivannid nii siseruumides kui õues, saunamaailm – kõige selle nautimine võttis mitu tundi. Lapsed said oma ujumiskusi testida voolavas vees ning liutorid võimaldasid julgematel hooga basseinivette plartsatada. Esialgu tekitas võõrastust rabalaukapruuni veega basseini, selgus et vee värvus on tingitud suurest soolade sisaldusest.

Kiltsi kool võõrustas külalisi Peterburist

Kiltsi kool võõrustas kolmel päeval, 14.-16. maini külalisi Peterburist.

Jätkus eelmisel aastal alguse saanud kultuurivahe- tusprogramm. Eel- misel kevadel käis kaheksa Kiltsi ja Si- muna kooli õpilast koos õpetajatega Vene Rahvuse Kuul- suste Keskuse kutsel kolmepäevasel pree- miareisil Peterburis.

“Vene Rahvuse Kuulsuste Keskus korraldas selle sõi- du Kiltsi kooli õpi- lastele tänutäheks selle eest, et oleme tähtsustanud kuulsa admiral Krusenster- ni tegevust ja eda- si kandnud tema nime,” rääkis Lembit Keerus eelmisel aas- tal Peterburis käigu kohta. “Selle kes- kuse eesmärgiks on jäädvustada Vene riigile kuulsust toonud inimesi. Nad leidsid, et ka meie õpilased ja õpetajad võiksid tutvuda kuulsa meresõitjaga seotud paikadega Peterburis.”

Nüüd oli 17-liikmeline rühm Peter- burist siin vastukülaskäigul.

Esmaspäeval käisid külalised Rakve- re linnuses ning vaimustusid võimalu- sest kõike oma käega katsuda. Külalisi saatsid vallavanem Indrek Kesküla ja Kiltsi põhikooli direktor Merje Lee-

Peterburi õpilased esinemas Kiltsi lossi saalis. Foto: Merje Leemets

mets.

Teisipäeval tutvuti Kiltsi lossiga, tutvustati A. J. von Krusensternist val- minud arvutimängu, maaliti portselani ning esineti vastamisi üksteisele.

Kolmapäeval külastati admiral A. J. von Krusensterni hauda Tallinna Toom- kirikus ja tutvuti teiste meie pealinna

huviväärsustega.

Admiral Krusenstern ühendab Kilt- sit Peterburiga. Loodame süvenevatele koolidevahelistele sõprussuhetele jät- ku edaspidisekski ja ootame Peterburi suunalt ka turiste Kiltsi mõisa.

Ilve Tobreluts

Kiltsi kool osales looduslooppäeval

27. aprillil toimus Rakvere Linna Alg- koolis Lääne-Virumaa koolide 1.-2. klasside looduslooppäev.

Kohale tuli palju õpilasi, kokku 24- st koolist. Kiltsi Põhikoolist osalesime 4 liikmelise võistkonnana: 1. klassist Darja Borisova ja Marcus Rasmus Nik- ker ning 2. klassist Urmeke Andres Aal ja Elisabeth Dooner. Täitsime mitmed töölehed teemadel: linnud, loomad,

taimed, veetaimed, teraviljad. Meelde olid jäänud teadmised loodusõpetuse tundidest ja õpetaja Marje Kerdi juhen- damisest.

Pärast võistlust ootas meid väike pi- dulaud. Vahva üritus!

Elisabeth Dooner

Kiltsi Põhikool
2. klass

Kiltsi kool esines edukalt Rohelise Maakonna õpilasviktoriinis

Seitsmendat hooaega võistlesid maa- konna koolide õpilased loodus- ja kesk- konnateemalises viktoriinis arjas Rohe- line Maakond. Kokku oli võistlemas 24 võistkonda.

Võistlus oli kuuevooruline, igas voo- rus erinev teema: metsa-aasta; taimed ja seemned; selgrootud; inimene; taevast ja maapõu; Virumaa.

Igal teemal esitatati 30 küsimust, igal võistkonnal läks arvesse neli pare- mat tulemust.

Selle õppeaasta kolm parimat on võistkonnad HG9 Haljala Gümnaasiu-

mist, HEI Rakvere Gümnaasiumust ja CAM Kiltsi Põhikoolist.

Tublile kolmandale kohale tulnud Kiltsi kooli võistkond esines koosseisus Minna Joor, Carl Zibo ja Ainri Tarassov. Võistlejaid juhendasid ja valmistasid viktoriiniteemadeks ette õpetajad Mall Võhandu ja Kati Hiir.

Võitjaid ja nende õpetajaid ootab ees kanuumatk Valgejõel.

Merje Leemets

Kiltsi Põhikooli direktor

Maakondlikult näitemängupäevalt naasti mitme auhinnaga

Auli Kadastik (paremalt teine) pälvis geograafiaõpetaja osa eest eriauhinna. Foto: Margus Sarnet

22. aprillil toimus Laekvere Rahva Majas VIII Lääne-Virumaa näitemängupäev.

Väike-Maarja vallast oli osalemas koguni kaks näitemänguseltskonda: Väike-Maarja rahvamaja näitering (juhendaja Tiit Alte) ja Simuna pritsumeeste näitering “Vesi peale” (juhendaja Maie Rand).

Näitemängupäev osutus siitkandi hobinäitlejale väga edukaks. Väike-Maarja rahvamaja näitering tuli koju kolme preemiaga. Nende esitatud näitemäng – August Kitzbergi „Pila-Peetri testament” – tunnistati päeva parimaks lavastuseks, näiteringi juhendaja Tiit Alte aga parimaks lavastajaks ja Pärt Piiri osas üles astunud Jaanus Kangur

parimaks meesnäitlejaks.

“Pila-Peetri testamendis” mängisid peale Jaanus Kanguri kaasa Lilian Rikken, Anti Aosaar, Jaanus Toiger, Heiki Pärnamägi, Ülle Püvi, Riina Kink, Erkki Nebel ja Vello Õunapuu. Etenduse seadis lavale Tiit Alte. Lavastuses on kasutatud Leo Hassleri, Georg Neumarki ja Raimo Kangro muusikat.

Väike-Maarjas on etendust „Pila-Peetri testament” võimalik vaadata Pandivere päevade aegu, 1. juuni õhtul kell 20.00 rahvamajas.

Simuna näitemängus “Raisatud kooliraha” löid kaasa Maie Rand, Kulle Põldmaa, Riina Tüllil, Auli Kadastik, Tiia Luht, Ain Lembavere ja Mart Pruul.

Geograafiaõpetaja Kõrvitsa osatäitmise eest tunnistas žürii Auli Kadastiku Säravaima Tähe ergutusauhinna vääriliseks.

Maakonna näitemängupäeval astus üles kaheksa näiteseltskonda:

- “Avastades Ameerikat” (A. Kivirähki “Hiired poöningul” ainetel) – Jäned näitemängu punkt;
- J. Kunder “Kroonu onu” - Sõmeru

Parimaks tunnistatud Väike-Maarja näiteseltskond esitamas „Pila-Peetri testamenti. Foto: Margus Sarnet

näitetrupp;

- O. Luts “Onu paremad päevad” – Rakke valla haridusseltsi näitetrupp;
- “Raisatud kooliraha” Simuna pritsumeeste näitering;
- “Vesi peale”, A. Kivirähk “Sinine vagun” – Haljala Rahvamaja näitering;
- A. Kitzberg “Pila-Peetri testament” – Väike-Maarja näitering;

- Estraadikava “Maailmameistrivõistlused söögitegemises” – Pajusti estraadi- ja satiiritrupp;
- “Elu Eediga või Ilu Eedita”, mängitud näidendite põhjal seadnud Õ. Lainesaar – Laekvere külateater “Eedi”.

Ilve Tobreluts

Väike-Maarjas peeti suurt kevadpidu

28. mail oli Väike-Maarja isetegevuslastel erakordne võimalus taotleda enda edasisteks tegevusteks nn „eurotoetust”. Selleks oli Egne Liivalaidi poolt rahvamajja kohale kutsutud lausa rangeimline eurovolinik, kes oli küll kurt ning mitte sõnagi rääkiv.

Igal kollektiivil oli eesmärgiks seadud tõestada Euroopa Liidule, et nad toetust tõesti väärivad. Selleks, et vastata toetuse nõuetele, tuli kirjaliku taotluse asemel igal rühmal esitada aasta aruanne väikese eeskava näol. Voliniku rahulolu korral sõlmiti rühmaga kirjalik leping ning koheselt toetati esinejaid ka väikese taskurahaga.

Kohale tulnud kollektiivide vähesusest võib teha järeldused, et kõik ei olegi eurorahadest huvitatud. Taotlejate hulgas olid segakoor Helin, kammer-

laulmas. Leping sai allkirjastatud.

Sirili naised on aastatega pillimängu oskused nii hästi selgeks saanud, et on edaspidi otsustanud lisaks ka laulmisega läbi lüüa. Kuna tegemist on siiski professionaalsete lasteaednikega, siis metoodiliselt õigesti lähenedes oli nende esimene laul valitud lihtsamate hulgast. Ka pillinaised said lepingu.

Segakoor jäi endale kindlaks ja esitas võimsalt mitmehäälselt laulu, teenides saalisolijatelt tunnustava aplausi ning eurovolinikult allkirjastatud lepingu.

Maarjakellukese naistel on vastu kevadet nii kiired ajad, et nemad olid jõudnud igast tantsust ainult osa selgeks õppida. Kuna tegemist on enamjaolt koolitöötajatega, siis lähtusid nemad õpetaja Lauri kuulsatest sõnadest – kui kõike ei jõua, tee vähemat pool. Ja kuigi luuletusega naiste aastatepikkustest tegemistest oli eurovolinik sunnitud tutvuma kirjaliku vormi kaudu, sai ka naisrühm lepingu allkirjastatud.

Kavalad Tarapita noored saatsid raha välja teenima endast kogenenumad tantsijad, kellel õnnestus lisaks eurovolinikule ka publik tantsupõrandale kaasa tõmata.

Vaatamata eurovoliniku tõsisele „puudele”, suutsid kõik etlejad ennast esialgu vähemalt 50 euro väärtuses tõestada. Kas järgnevatiks aastakümneteks veel rahalist toetust laekub, on kahjuks

senini teadmata. Pärast tähtsate lepingue allkirjastamist jätkus pidu lõbusate mängude ja tantsuga. Tānūd kōigile, kes oma osalemisega selle toreda peo kordaminekule kaasa aitasid!

Merle Kiigemaa

Maarjakellukese tantsurühmast

Tuntud Moskva viiuldaja esineb Kiltsis

„Võsu on kauneim paik maailmas!” teatas juba 1967. a. siin suvitanud tuntud Moskva viiulimängija Viktor Felitsiant, kelle juhatamisel tegutseb vanamuusika ansambel „Da camera e da chiesa” juba 20. hooaega.

Ansambel loodi ilmalikku õukonna-muusikat ja ka kirikumuusikat esitanud tolleaegsete ansamblite eeskujul, nagu neid leidis Euroopas ja ka Venemaal XVII-XIX sajandil. Kollektiivi suurus varieerub 3-6 muusikuni, sõltuvalt esitatavast programmist. Selline väike koosseis võimaldab esitada erinevat

muusikat keskaegsest kirikumuusikast XIX saj romantikuteni.

Ansambel on olnud paljude rahvusvaheliste vanamuusika konkursside diplomaat Poolas, Eestis, Prantsusmaal, Soomes ja mujal. Üle 2000 kontserdi on antud Venemaal ja paljudes välisriikides. Ajakirjanduse hinnang: “Tegemist on väljapaistva, unikaalse nähtusega Venemaa muusikaelus!”

Ansambli üheks oluliseks eesmärgiks on tutvustada kuulajatele põhjuse unustatud või senini tundmatuid teoseid. Oma programmides püütakse

esitada muusikat võimalikult originaalilähedaselt – selliselt, nagu see oli kirja pandud autori eluajal, koos kommentaaridega.

Lisaks ansambli juhile Viktor Felitsiant'ile (viiul) osalevad tema tütar Margarita Felitsiant (klaver), Valeria Golovko (sopran) ja Nadežda Panfjorova (mezzo-sopran).

Kontserti romantilisest muusikast saab kuulata Kiltsi lossi saalis 14. juulil kell 18.00.

Kaja näituse järelkaja

Tänuavaldus

Luban endal veel kord vaadata tagasi 7. märtsi maalinäituse avamisele “Hetked, mil viibin valguses...” ning mulle meenuvad esmalt sõbrad, tuttavad ja väikemaarjalased, kes tollal õhtul seda näituse avamist oma kohalolekuga kaunistasid – ilma Teieta ei oleks minu mõtetel pesa ning Teieta ei oleks seda kõike sündinud!

Tānan kōiki esinejaid, kes hoolitsetid muusikalise poole eest: Lea Metsis, Pandivere kammerkoor, Helina-Victoria koos Kertu Reinu ja Kulno Malvaga. Tānan kunstnik Margus Rumpi, kes rääkis meile mandala saladustest. Lahke abikāe ulatasid ka Väike-Maarja rahvamaja juhataja Kalev Pärtelpoeg ning vallavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonna juhataja Aare Treial.

Tānan kōiki, kes näitust külastasid ning mõtlesid minu ja Helina-Victoria

mõtetele kaasa!

Hea meel on olla, sest Teie olete!

Lugupidamisega
Kaja Kruup

Kultuuriraha

Näituse eel tuli Kaja mõttele teha midagi head kunstinäituste paremaks korraldamiseks Väike-Maarjas. Ja oligi rahvamaja jalutussaaliks kogumiskast, kuhu iga külastaja võis poetada rahatahti, kogunes 100 eurot. Näituse lõpul arutasime kolmekesi – Kaja Kruup, Kalev Pärtelpoeg ja Aare Treial – kuidas raha kõige paremini kasutada.

Leppisime kokku järgnevas:

- raha kasutatakse rahvamaja näituste paremaks tehniliseks korraldamiseks, kindlasti kinnitusvahendid ja valgustus,
- ka järgnevate näituste ajal võiks ko-

gumiskasti annetusi koguda,

- raha hulga suurendamiseks võiks teha fondi – väikesest võib kasvada suur,
- fondi kasvatamiseks leida sponso-reid ka ettevõtjate hulgast,
- kõigi nende võimaluste, aga ka uute – paremate vahel valikute tegemine jääb rahvamaja nõukogu otsustada. Koos tänukirjaga jõudis minuni ka Kaja kommentaar: „Selle annetuse kohta veel niipalju, et neid mõtteid ühe inimesega jagades oli ta kohe selle ideega päri ja igal juhul nõus ka ise rahvamaja sellisel moel toetama. Kui teha see teave avalikuks siis on lootust, et kultuuri toetavaid inimesi on rohkemgi. Kui tahame toredaid elamusi ja hästi korraldatud üritusi, siis anname ka oma panuse.”

Aare Treial

Kolm lille – kontsert Kiltsi mõisas

1. juulil kell 12.00 esinevad Kiltsi mõisas kontserdiga Kristina Kriit (viiul), Annika Lumi (sopran, Soome), Diana Liiv (klaver).

Kavas: Veljo Tormis: Haikud, Kolm lille; Bela Bartok: Rumeenia tantsud, Rapsodia nr 2

See kava on pühendatud Soome-Ugri autoritele – kahele mehele Eestist ja Ungarist, kes on oma loominguga eriti tugevalt rahvamuusikale pühendanud. Seejuures on nii Tormis kui Bartok tegelnud mitte ainult oma maa, vaid ka naaberrahvaste muusika kogumise, töötlemise ja seadmisega. Vähem on tuntud Tormise varasem looming, kus rahvamuusika mõju veel tunda ei ole. Siia kuulub just tema hõrk ja tundlik vokaallooming, kus iga sõna ja iga noot on justkui destilleeritud – ei midagi

ülearust, ei midagi ebatäpset. Tulemu-seks on jaapanlikult filigraanne sõna ja muusika koostöö.

Bela Bartok on ungarlaste suur uhkus ja lemmik. Just tema kogus ja töötles pieteedi- ja vastutustundega esimesena tõelist madjari rahvamuusikat – varasemad Brahmsi ja Liszti ungari-teemalised teosed kasutasid tegelikult hoopis kohalike mustlaste muusikat. Kuulsaimaks on paraku ka Bartoki sulest saanud hoopis värvikas minisüit naabermaa tantsudest – „Rumeenia tantsud” viiulile ja klaverile. Oma teksti-tihedates ja võimsa arenguga Rapsoodiates viiulile ja klaverile autor nii otseselt folkloori ei kasuta, aga ka siin võib kuulda ungari intonatsioone ja vormimänge.

22. juunil on Simunas jaaniõhtu

kell 19.00 –

Võistlused lastele koolimaja juures

kell 21.00 –

Võidupüha tähistamine Vabadussõja mälestussamba juures

kell 21.15 –

Rongkäik ausamba juurest

rahvamaja juurde

kell 21.30 –

Jaanitule süütamine

Rahvatantsu ja rahvamuusika

suvesimman

Tantsuks mängib ansambel “**Taas**”

Kaks rahvatantsuhinge: Egne Liivalaid rääkimas juttu Aino Lukmaniga. Foto: Kalev Pärtelpoeg

koor, rahvapilliansambel Sirili, naisrahvatantsurühm Maarjakelluke ja suurte kogemustega Tarapita tantsuselts.

Kammerkoor oli kodutööd tehes endale selgeks teinud, et kurt inimene oskab edukalt suult lugeda ja nii juhtuski, et kuulvatele kõrvadele tummaka ja veidi muusikaliselt igavaks jäänud laulust sai eurovolinik väga kenasti aru ja tähelepanelik jälgija võis näha teda kaasagi

Kaunis kevadpäev Simunas

Armas Ema.
Aitäh, et oled alati olnud olemas.
Mitte pealetükkivalt.
Mitte nõudlikult.
Lihtsalt olemas.
Armas Memm,
aitäh, et õpetasid sokke nõeluma
ja kruvikeerajat kasutama.

Emadepäeva idee sündis Ameerikas eelmise sajandi algupoolel. 1914. aastal määras Kongress maikuu teise pühapäeva ametlikult emadepäevaks. Eestis võib emadepäeva alguseks lugeda päeva kui Helmi Mäelo korraldas oma ema auks piduliku emadepäeva 1922. a suvel.

Maikuu esimesel pühapäeval oli Simuna rahvamajas emadepäevale pühendatud kontsert.

Olla ema – tähendab kanda elu edasi. Kunagi ei väsi ema käed. Emadest ja memmedest laulsid rahvamaja laululapsed MiaLota, Andry, Maris, Kadri, Merit, Kristella, Andris. Kauneid palu viiulil ja klaveril esitasid Kristina, Kristella, Maris, MiaLota, Merit, Laura.

Õpetaja Angela pühendas laulu „Nagu muinasjutt“ naisteklubi esinajale, aasta ettevõtlikule naisele, emale,

vanaemale Reet Maadlale. Auli Kadastik tänas laululapsi toreda esinemise eest ja nende emasid ja vanaemasid, kes oma laste jaoks alati olemas, neid toetamas lauluvõistlustel, ootamas, millal lõpeb lauluproov. Edasi jätkus päev naisteklubi keskpäevakohvikus, mis oli avatud juba teist korda, et istuda kohvilauas, maitsta klubi liikmete endi küpsetatud kooke, juua teed ja kohvi.

Esimene kohvikupäev oli 11. märtsil Simuna rahvamaja väikeses saalis. Simuna Naisteklubi aktiivse esinajase Reet Maadla ettepanekul otsustati hakata korraldama keskpäevakohvikut üks kord kuus. Tegusad naised küpsetasid siis kooke, tegid võileivatorte kohvi ja tee juurde. Kohvikupäeva sisustama kutsuti Salla laulunaised. Pärastlõuna möödus maitstvate kookide ja laulu-naiste kaunite laulude saatel.

Argipäevategevustele vahelduseks on kohviklubi meeldivaks kokkusaamise kohaks. Naisteklubil on plaanis jätkata koos Simuna rahvamajaga klubiliisi üritusi. Jõudu ja jaksu neile selleks!

Naisteklubi liige
Riina Tüllil

Kohvikupäev Simuna rahvamajas. Foto: Silvi Sirelpuu

Kõlab emadepäevatervitus. Foto: Silvi Sirelpuu

Väike-Maarja Muusikakool võtab vastu uusi õpilasi

järgmistele erialadele:
klaver, viiul, akordion, puhkpillid.

Info tel 326 1177; 503 1910

Sisseastumiskatsed toimuvad pühapäeval, 27. mail kell 15.00 muusikakoolis.

Väike-Maarja Muusikakooli lõpuaktus toimub teisipäeval, 29. mail kell 18.00.

Simuna lasteaed pidas 50. sünnipäeva

19. aprilli hommik oli lastele ja töötajatele eriline, lasteaed tähistas oma 50. sünnipäeva. Ühe lasteaia kohta on see päris korralik vanus. Lasteaia esimesed kasvandikud on juba suured inimesed ning nendegi lapsed on juba lasteaia käinud. Nende aastate jooksul on olnud väga erinevaid aegu, nii häid kui halbu.

Nagu oleme väärtustanud iga lapse sünnipäeva, oli ka lasteaia sünnipäev väga tähtis sündmus. Kaunistasime rühmaruumid lilledega, seadsime üles lastetööde näituse, toimus pidulik lõunasöök, mille tegi eriliseks uhke sünnipäevatornt. Vanade aegade mee-

nutuseks panime kokku fotostendi. Põnevust ja äratundmist oli igal juhul küllaga.

Sünnipäev lõppes reedel piduliku aktusega Simuna rahvamajas, kuhu oli kogunenud tänuväärne publik: emad-isad, endised ja praegused töötajad, vallavanem, haridus- ja kultuuriosakonna juhataja, külalised ja huvilised.

Lapsed laulsid, tantsisid ja lugesid luuletusi. Esimene juhataja ja lasteaia asutaja Elvi Liim tegi emotsionaalse meenutuse lasteaia algusaastate kohta ning Ain Lembavere rääkis suureks kasvamise võlust ja valust. Aktusel tänni endisi ja praegusi töötajaid, anti

valla tänukirjad lasteaia asutajale Elvi Liimile ja lasteaia toetajale tädi Raija Hirvansalole.

Lasteaeda tervitama tulnud külalised soovisid meie lasteaiaperere jõudu tulevikuks. Pärast aktust toimus koosviibimine kooli sööklas. Taasnägemisrõõm oli suur.

Loodame väga, et lasteaed veel kaua püsib rõõmuks lastele ja vanematele.

Jõudu meile kõigile järgmisteks aastateks!

Tiiu Sirgmet
Simuna lasteaia õpetaja

Hetk lasteaialaste esinemisest. Foto: Mart Pruul

Pidupäeval said kokku lasteaia praegused ja endised töötajad. Foto: Mart Pruul

Väike-Maarja rahvamaja tegemistest

30 aprillil tehti Ebaveres volbrituld. Kokku oli tulnud palju suuri ja väikeseid nõidasid. Nõiad osalesid kutseeksamil ja löid ümber lõkke tantsu. Lõkke süütamisega saatsime ära kõik halva ja soovisime head ja paremat. Head nõidumist!

12. mai kell 12.00 toimus Väike-Maarja rahvamajas beebide pidu. Saal täitus beebide, lapsevanemate, vanavanemate ja sugulastega. Väikesed ilmakodanikud olid tulnud oma esimesele vallavanema vastuvõtule. Igaljuhul oli saal täitunud rõõmukilgetega. Kõige nooremaid oli tervitama tulnud peale vallavanema veel Sirje Sõnumi laululaps Ethel Liis Randveer ja Väike-Maarja showtantsutrupp Anneli Kalamäe juhendamisel. Aastaga on vallas sündinud 43 last – 21 poissi ja 22 tüdrukut, 15 last olid peres esimeseks lapseks. Kõige noorem peoline oli

Nõiad volbriööl Ebaveres

sündinud 27. aprillil 2012. a. Ükski laste nimest pole sellel aastal kordunud. Beebidele kingiti mälestuseks hõbelu-

sikas.

30. mail kell 11.00-15.00 on rahvamajas doonoripäev – oodatakse nii uusi kui ka püsidoonoreid verd loovutama.

8. juunil kell 21.00 on Ebavere vabaõhulaval Suverännu 2012 kontserttuuri avakontsert. Juba kolmandat aastat astub Suverännule Marek Sadam ja sellel aastal koos peanist Tõnu Laikrega. Sel korral tulevad nad publiku ette nii uute kui eelmistest aastatest tuttavate autorilauludega ning lisaks veel kenad leiud Eesti muusika aardekast. TASUTA

Väike-Maarja jaaniõhtu on 23 juunil kell 21.00 Ebavere vabaõhulaval ansambliga Meidon4. Võistukatsumised ja disko. TASUTA

Kalev Pärtelpoeg
rahvamaja juhataja

Tänavu peame XXV PANDIVERE PÄEVI

Tänavu koguneme juba 25. korda Pandivere päevadele. Mõtiskleme korraks nende päevade ootuses, kuidas meie kodukandipäevade traditsioon alguse sai. Mis ajendas ja ergutas veerand sajandit tagasi siinset rahvast Pandivere päevade korraldamisele?

Siirdume 1988. a juulikuu Pandivere Teatajaks avaldatud tollase Väike-Maarja Keskkooli õpetaja Lembi Lukase mõtete abil 25 aasta tagusesse aega. Aega, mida peeti ka omamoodi ärkamisajaks, sest eestlased hakkasid jälle huvi tundma oma ajaloo ja oma kuuluvuse vastu, oma kodukandi loodushoiu ja kultuuriloo vastu. Tekkis tahtmine tunda, et oleme taas üks. Tõdeti, et meie mured on meie endi lahendada, et meie rõõmud on meie endi rõõmustada, et laulud on meie endi laulda ja tantsud meie endi tantsida. Selle töö olulisust tunnetades arenes mõte korraldada päev, mis meid kõiki seoks, juhiks tagasi oma juurte juurde ning paneks mõtlema minevikule, olevikule ja tulevikule.

Esimeste Pandivere päevade mõtte algatajaks võib pidada tollast keskkooli direktorit Mati Lukast. Tema oli ka peamine initsiaator, kelle eestvedamisel see mõte teoks sai. Algatuseks kutsuti Väike-Maarja keskkooli kokku grupp inimesi, kes olid nõus olema eestvedajaiks esimese Pandivere päeva korraldamisel. Koolirahvast võtsid organiseerimistöö enda kanda Mati Lukase kõrval Helle Varda ja Valvo Paat. Vankri aitasid käima lükata Tarmo Lindmaa,

Ants Leemets ja Anne-Lii Kodaras Väike-Maarja, Peeter Albi ja Ilve Tobreluts Vao ning Vilmar Pere Triigi kolhoosist, Toomas Kalvet Väike-Maarja EPT-st, Ellen Lossi Väike-Maarja külanõukogust, Vallo Taar kultuurimajast. Kui idee laiemalt tuntuks sai, oli toetajaid teisigi. Aktiivselt osalesid päeva ettevalmistamisel ja läbiviimisel kohalikud muinsuskaitstjad Arvo Vallaotsa juhtimisel.

Esimene Pandivere päev sai teoks 28. mail 1988. a. Jakob Liivi parki kogunes hulk kohalikku ja palju mujalt-rahvast, et meenutada neid, kes Väike-Maarjale tuntuust toonud ja rääkida sügavuti ajast, milles oldi. Küllap panid Arvo Vallaotsa avasõnad ja segaansambli isamaalaulud kõiki hardusega mõtlema endast, oma kodust, oma maast, rahvast ja kõigest sellest, millesse igapäevarutus polnud aega süveneda.

Kihelkonnakooli muuseumiks taastatud hoonel avati Eduard Leppiku ajaloomeenutuste saatel uuesti mälestustahvlid Jakob Tammele ja Anton Hansen Tammsaarele. Rongkäigus suunduti Müürikule, kus päeva olid sisustamas Väike-Maarja, Kiltsi, Rakke, Tamsalu ja Haljala isetegevuslased. Kontsertide vaheaegadel prooviti lusti ja naeruga pooleks võimeid kiiruses, jõus ja osavuses.

Et elul on ka tõsisem ja probleimiderrickam pool, oli diskussiooniks kohale kutsutud mitmeid tollaseid tipp-poliitikuid. Räägiti vee- ja keskkonnakaits-

seküsimustest, põllumehe kesisevõitu toidulauast, tootmise ja jaotamise vahekorra ausamast lahendamisest, aga räägiti ka rahvuse eneseteadvusest ja rahvuspoliitikat puudutavatest küsimustest. Kõnelejad panid rahva mõtlema, et ei piisa vaid sellest, kui armastame ja ülistame oma kodumaad lauludes, vaid et isamaa ja rahvuse saatus sõltub meie tegudest.

Küsitati, vastati ja vaieldi. Küllap sai nii mõnigi asi tookord selgemaks, kindlasti aga jäi midagi ka hingele kripeldama. Kuid esimesel Pandivere päeval oli ometi kord võimalus silmast silma rääkida, mõelda ise ja panna mõtlema teisi.

Algus oli tehtud. “Kas järgmisel aastal jälle?” küsis Lembi Lukas Pandivere Teatajas esimese Pandivere päeva kohta kirjutatud ülevaates. “Jah, ikka jälle!”, sest juba viiendatel Pandivere päevadel 1992. aastal oli Väike-Maarjast pärit ajakirjanikul Hannes Kuusmal põhjust kirjutada: „Pandivere päevadest on saamas traditsioon. Meie kodukandipäevad said alguse rahvusliku aktiivsuse tõusu ajal 1988. aastal, mil Pandivere kõlas eestlaste suus kui sümbol. Sümbol meie edasikestmisest meie omal maal. Oleme taas peremehed omal maal ja meie endi tarkusest sõltub kui hästi meie maal läheb.”

Siis olid Pandivere päevad märgiks rahva iseolemisest ja isetegemisest. Nüüd aitavad need säilitada kodukoha kultuuriloolist järjepidevust, pakuvad

Meenutus I Pandivere päeva avamiselt. Keskul seisavad vasakult: Mati Lukas, Boris Gavronski, Ülo Niisuke ja Peeter Albi. Foto: Väike-Maarja muuseum

rahvale lustlikku meelt ja on aja jooksul kujunenud iga suve hakul toimuvaks paikkonna suurimaks pidustuseks.”

Kodukandipäevad võeti siinse rahva poolt omaks ja väga paljud inimesed on andnud oma osa nende päevade õnnestumisse. Aja jooksul on muutunud olud, inimeste arusaamad, soovid ja eelistused, aga kodukandipäevad on ikka iga suve hakul siinkandis olulised sündmused ja neist on kujunenud kestev traditsioon.

Nüüd, kui veerandsajandat korda koguneme Pandivere päevadele, kor-dame taas Lembi Lukase I Pandive-

re päevade järel esitatud küsimust: “Kas järgmisel aastal jälle?” Nii väga tahaks vastata: „Jah, ikka jälle!” Selle traditsiooni hoidmine ja kodukandipäevadele sisu andmine sõltub meist kõigist. Loodetavasti, suudame ühiselt neid päevi jätkuvalt vajalikuks pidada ja tunnetame nende kaudu sügavamalt oma seotust siinse paikkonnaga. Kõigile toredaid kodukandipäevi soovides

Ilve Tobreluts

25. Pandivere päevade ristsõna küsimused

- Rahvamaja katuse all tegutsev huvikool
- I Pandivere päevade kava koostaja (keskkoolist; ees- ja perekonnanimi)
- Väike-Maarja muuseumi esimene juhataja, hilisem kohaliku turismi arendaja (ees- ja perekonnanimi)
- Põllumeeste seltsimaja ehituse peaorganisaator (ees- ja perekonnanimi)
- Loodusvara, mis oli I Pandivere päevade motoks
- I Pandivere päevade mõtte algataja ja avakõne pidaja Müürikul (ees- ja perekonnanimi)
- Väike-Maarja kiriku tornikiivri taastamise organisaator (perekonnanimi)
- Tartu insener ja ehitusmeister, Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi maja projekteerija (perekonnanimi)

- Väike-Maarja rahvamaja fuajee seinal oleva monumentaalmaali „Marjapäevad” autor (ees- ja perekonnanimi)
- Jakob Liivi poolt seltsimaja avapeoks kirjutatud näidend
- Keskaega kajastav kurblooline näitemäng, mille Jakob Liivi/Ene-Riina Ruubeli stsenaariumi järgi lavastas Heli-Liivia Komp ja mis kanti ette 2003. aasta Pnadirivere päevade raames Vao tornlinnuse esisel
- Väike-Maarja Muinsuskaitse Seltsi esimees ja isamaalise kõne pidaja I Pandivere päevade avamisel Jakob liivi pargis (ees- ja perekonnanimi)
20. augustil 2005. a tähistati Väike-Maarja rahvamaja pargis sumedal augustiõöl üllatavalt suure rahvahulga, rongkäigu, tõrvikute ja hoogsate lauludega vabariigi taassünnipäeva.

- Mis toimus?
- Tantsuselts, kelle ristimispidustused toimusid 2011. a Lennart Meri mälestuslõkke süütamise ajal Ebaveres ning kelle ristivanemateks said teenekas tantsuõpetaja Maie Orav ja kauaaegne rahvatantsija Jaak Läänemets
- Muusikakollektiiv, kes tuli Vallo Taari taktikepi all 1987. a Agrotööstuskoondise vabariikliku isetegevuskonkursi laureaadiks
- Valla aukodanik, kirjanik ja segakoori Helin kauaagne dirigent (ees- ja perekonnanimi)
- Üks naisekandmisvõistluse „maaletoojast” (perekonnanimi)
- Kohalik suurvõistlus, mida peetakse alates 1992. aastast
- Klubi, kes tähistas hiljuti oma 25. aastapäeva
- Väike-Maarja rahvamaja juhataja (perekon-

- nanimi)
1997. a tähistati uudselt Väike-Maarja rahvamaja 85. sünnipäeva. See seltskondlik koosviibimisvorm kogus laialdast huvi ja toimus Mare Taari initsiatiivil igal jõulukuul kuni 2004. aastani. Mis see oli?
- Põllumeeste seltsimaja ehituse kohalik juht (ees- ja perekonnanimi)
- Puhkpillimuusika taaselustaja Väike-Maarjas (ees- ja perekonnanimi)
- Milline Väike-Maarja jaoks oluline selts tähistas 9. Pandivere päeval oma 100. aastapäeva?
- Pikka aega Väike-Maarja rahvamajas tegutsenud ja keskealiste hulgas hinnatud klubi
- Millist oma vahetult trükist ilmunud luulekogu esitles esimest korda 5. Pandivere päeval seltskondist pärit poeet Aleksander Suuman?
- Valla haridus- ja kultuuriosakonna juhataja

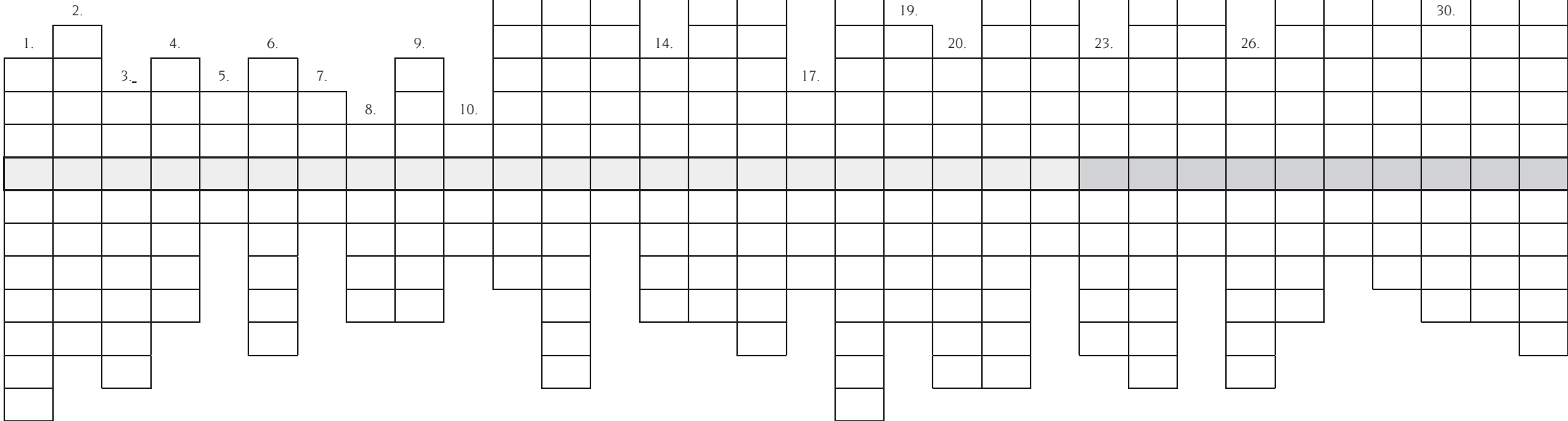
- (ees- ja perekonnanimi)
- Kellele kuulub katkend tekstist rahvamaja jalutussaali seinal: „...vahest ka Väike-Maarja ajalugu mind kord tänulikult mäletab, et olin aktiivsemad mehi Märt Meose kõrval seltsimaja ehitamisel.” (ees- ja perekonnanimi)
- Valla aukodanik, rahvatantsuentusiast (ees- ja perekonnanimi)
- Kultuuriloo toetaja, vanavarakoguja, Valgetähe V klassi teenetemärgi omanik (ees- ja perekonnanimi)
- Ala, milles Väike-Maarjas peetakse Eesti esivõistlusi
- Viiekordne naisekandmise maailmameister, kes on koos Birgit Ulrichiga tulemusena 0.55,5 kantud Guinnessi rekordite raamatusse (ees- ja perekonnanimi)
- Koostas Irene Kaldma

XXV Pandivere päevade RISTSÕNA

NB! Lahendatud ristsõnalahed tagastage Pandivere päeval 2. juunil kella 14.00-ks raamatulaadal (rahvamajas)

Lahendamiseks saab abimaterjali Väike-Maarja muuseumist ja paljude küsimuste kohta Internetist.

Head nuputamist!

Lahendus: XXV Pandivere päevade moto

OLI MAIKUU SAJANDI EEST
TUBLID PÕLLUMEHED OLID SIIN
LÄKS KIIRELT SEITSE KUUD JA
VALMIS RAHVAMAJA UUS.

NÜÜD TANTSURINGID, LAULUKOORID,
ORKESTRID, MEMMED-TAADID
KÕIK HOOGSALT HARJUTAMAS KOOS,
ET JUUBELIT TÄHISTADA ÜHESKOOS.

Autor: VMG 5.a klassi õpilane Karel Kallasmaa

Juubeliluule

Möödunud sügisel kuulutas Väike-Maarja Põllumeeste Selts välja seltsimaja juubeliluule konkursi. Laekunud 43 töö hulgast valis konkursi žürii välja kaheksa luuletust. Luule hindamisel ei läinud arvesse luuletuse pikkus. Ainsaks kriteeriumiks oli luuletuses

avalduva mõtte erksus ja selgus, mida autor Väike-Maarja seltsimajast luuletades püüdis tabada. Et maja on läbi sajandi kandnud erinevaid nimesid – seltsimajast sai kultuurimaja, kultuurimajast rahvamaja, on ka luuletuste autorid kasutanud erinevaid variante.

VMPSi Seltsimaja 100

Feliks Kaber
(1907-1990)

19. sajandi lõpul kestis rahvuslik ärkamisaeg, jätkus mõisatest talude päri-seksostmine, arenes seltsielu, paranes koolihariduse andmine. Põllumehed tundsid suurt huvi põllumeeste seltside loomise vastu. Kuidas majandada paremini oma noori talusid, saada neist rohkem kasu endile ja lastele?

Nii löidki Väike- Maarja ümbruse ärksamad mehed 1896. aastal oma Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi (VMPS). Seltsi tegevus haaras kaasa järjest rohkem põllumehi ja haritlasi. Suurt puudust tunti oma majast. Tänu seltsi juhatuse heale koostööle ja liikmete igakülgele abistamisele saigi oma maja 1912. aastal Väike-Maarja alevis valmis.

Seltsi asutajaliikmetest olid mitmed pärit 8 kilomeetrit eemal asuvast Avispea külast. Nende hulgas oli ka Abrami talu peremees Hans Kaber. Pidevalt töötati koos VMPS-iga. Valetati maaelu korraldamise ja talude arengu kogemusi. Puhkenud sõda pidurdas seltsi tegevust.

1907. aastal sündis Abrami tallu poeg Feliks, kellest hiljem sai edukas taluomanik. Juba lapsest saadik oli ta huvitatud VMPS-i tegevusest, millest ta isa kõrval osa võttis. Isa suri 1918. aastal ja nii oli Feliks ainus noor meeshing majas. Alghariduse sa ta Avispea koolis, seejärel pani ema ta 1923. aastal Vahi Põllutöökooli talumajapidamist õppima. Järgmisel aastal andis ema talle talu üle.

Koos Avispea küla ärksate VMPS-i liikmetega oli tal koos nendega mitu ettevõtmist. 1923. aastal ehitati seitsme talu peale traatpõhjaga viljakuivati. 1926. aastal valmis talus ait. Asutati Turbaühing, kus Feliks oli raamatupidajaks. Kuue mehe peale osteti lokomobiil ja rehepeksumasin.

1928. aastal oli Feliks Väike-Maarja Ühispanga liige. Talutööde kõrval jätkus noorel Feliksil aega ka kultuuriliseks meelelahutuseks, ta aitas kaasa laulukoori moodustamisel, kursuste käsitamisel, ülemaalse Noorsooühingu loomisel ja oli ka hea põllumees.

1929. aastal lõpetas Feliks kaitse-

väeteenistuse suurtükiväe allohvitseri aukraadis. Sügisel käis kivilõhkumise kursustel, ostis lõhkeainet ja puhastas põllud kividest. Neist said uute hoone-te müürid.

Selleks ajaks oli Feliks astunud mitmesse vajalikku ühistusse, nagu turba-, pulli-, karjakontrolli-, piima-, tarvita-jate-, kartulikasvatajate-, punasekarja-tõuseltsi ühingusse.

Põllud andsid juba head saaki. Rohkem jäi talus raha ehitustegevusele.

1931. aastal remonditi vana poemaja elumajaks. Puuriti sügavamaks (34 m) kaev, sellele pandi peale käsipump. Talvel käis Feliks oma haridust täiendamas Toomal, kus sai maaparandusmeistri kutse.

1932. aastal Feliks abiellus. Istutas talu ümber pargi. Rajas suure viljapuuaia. Alustas sordikartuli kasvatamise ja ekspordiga.

Feliks oli kogu peremeheks oleku aja olnud VMPS-i liige. Siit ka teave talu arendamiseks. 1933. aastast oli ta seltsi juhatuses - liikmena, laekurina, kirjatoimetajana.

1936.-1938. aastal oli Feliks tegevuses Põllutöökoja juures uudismaade harimisel.

1938. aastal valmis uus karjalaut, hobusetall, viljapeksuküün. Koos Touarti peremehega osteti traktor „Deering“.

1939. aastal sai Feliks kursustelt kutselise agronoomi paberid.

1940. aasta okupatsioon oli ukse ees. Ehitati veel karjaköök, sepikoda, saun, sigala, kanala, sõnnikuhoidla, pandi üles veepumpamiseks tuuleturbiin.

Siis olid juba punased võimul ja tuli hakata oma elu hoidma. 14. juuni küüditamisest jäi Feliks kui kaitseleitlane veel maha. Kartes seltsiliste tegevuste tõttu tagakiusamist, lahkus ta kodunt.

Pärast sõja lõppu 1944. aastal ta ikkagi arreteeriti ja saadeti Siberisse. Seal tuli ta 1956. aastal eluga tagasi. Kodutalu oli laastatud, maa kolhoosis. Siin polnud enam midagi teha. Läks Rakverre, ehitas omale maja, elas seal surmani, 1990. aastani.

Asael Truupõld

Väike-Maarja seltsimajale pannakse juubeliaastal nurgakivi

Sajand tagasi, 6. mail 1912 pandi Väike-Maarja seltsimajale vaikselt, ilma ametliku tseremooniata nurgakivi, sest luba selleks toiminguks ei antud. Jakob Liiv kirjutab oma raamatus „Elu ja mälestusi“ järgmiselt: „Vundament valmis ja 6. mail tahtsime pidulikult nurgakivi paigale panna. Kutsusime selleks tähtsaks sündmuseks Peeter Põllu Tartust kõnepidajaks. Brandt (kohalik politsei-ülem) keelas avalikul platsil kõnepidamise ja oma koosoleku pidasime Vao

vallamajas, kus Põld esimes seltsimaja vajadusest ja tähtsusest. Nurgakivi jäi tol korral panemata. Seda tegime ühel tööpäeva õhtul, viisime dokumendid salaja /.../ ja müürisime nurgakivi alla.“ Nurgakivi paneku päevaks kokku tulnud rahvast tegi pildi Aleksander Kips ja see avaldati 1912. aasta „Perekonnalehes“.

Sajand hiljem laome Pandivere päeva raames sümboolse nurgakivimüüri üheskoos ja avalikult. Nii kannab 25. Pandivere päevade moto “Seltsimaja –

100 aastat kultuuri kodu” Väike-Maarja Põllumeeste Seltsimaja sajandi jooksul kantud paikkonna virget vaimu ja tugevat elujõudu.

Pandivere laadal on igal soovijal ainukordne võimalus Loksa küla sepp Ermo Loodi välisepikojas sepištada mälestuseks ka seltsimaja juubeliaasta meenemünt.

Marju Metsman, seltsimaja juubeliaasta toimkonna liige

VMPSi Seltsimaja 100

August Lepik
(1881-1955)

Kui August Jaani poeg Lepik 1901. aasta sügisel Avispea kolmeklassilise kooli juhatajaks ja ainsaks õpetajaks tuli, oli Väike-Maarja Põllumeeste Selts (VMPS) tegutsenud juba viis aastat. Noore kooliõpetaja esmaseks ülesandeks oli alghariduse andmine Avispea ümbruse külade õpilastele. Kool oli Avispeal tegutsenud juba alates 1853. aastast. Viimane õpetaja enne August Lepikut oli Jakob Liiv. Pedagoogilise töö kõrval oli ta agar osavõtja ümbruskonna ühiskondlikust elust. Koolitöö ja koolitalu majandamise kõrval ning tööst lastevanematega pidi aega jätkuma ka osavõtuks VMPS-ist, asukohaga Väike-Maarjas.

Sajandi algusaastad olid täidetud venestamispoliitikaga, revolutsioonide ja sõdade tõttu rahutud. August Lepik leidis oma energia rakendamiseks osavõtu VMPS-i tegevusest. Aastate jooksul muutus see ühiskondlik töö tema peamiseks kutsumuseks. August Lepikut sai keskne kuju igas ettevõtmises, uute tegevusalade haaramises. Ka seltsile oma maja ehitamisele kaasaaitamises oli ta üks kesksamaid tegelasi.

1906. aastal oli August Lepik ametis seltsi abikirjatoimetajana. Suurt tähelepanu pööras ta maaelanike-talunike majandusliku elujärje parandamisele. 1910. aasta suursaavutusena tuleb märkida osavõttu Väike-Maarja kaubatavitate ühisusest ja selle loomisest.

Epopöa seltsi oma maja ideest kuni selle käikulaskmiseni Väike-Maarja alevikus 1912. aastal oli tolleaegse VMPSi juhtkonna märkimisväärne saavutus. Seda isegi üle-eestilises tähenduses. August Lepikul olid selle rahalise külje arendamisel suured teened. Kust võtta ilma laenuta nii kiirelt raha? Siin ilmnesid August Lepiku erilised organisaa-

torlikud võimed. Raha pidid sisse tooma tasulised peod.

1913. aastast (kuni seltsi punase likvideerimiseni 1940. aastal) oli August Lepik näitejuht. Aastas planeeriti vähemalt kaheksa näidendiga pidu. 1911. aastal August abiellus ja tõi seltsi tegevusse kaasa ka oma noore abikaasa Hilda. Maja avapeol kanti ette J. Liivi näidend „Vari“. Mõne aastaga katsid sissetulekud kõik maja ehituskulud.

Sõjad ja segased ajad ei vähendanud seltsi kultuurilis-ühiskondlikku tegevust. 1919. aastal loodi kohe eriline pidude organi-seerimise komisjon. August Lepik võttis osa ka Vabadussõjast rindel, kuid kutsuti valla poolt tagasi kui rahvuslike aadete propageerija ja vabariigi loomise toetaja.

Eesti Vabariigi tingimustes arendas August Lepik Avispea kooli kuueklassiliseks algkooliks, kus töötabs juba 3 õpetajat. Peres oli juba neli last. Pedagoogiline töö oli tunduvalt laienenud. Plaaniti uue koolimaja ehitamist. Pool kodu aga nagu oleks tal olnud oma vajaduste ja eluga Väike-Maarjas. 1930. aastal loodud peotoimkond muusika ja lavastuste alal vajas ju tohutult aega ja entusiasmi. Kaheksa kilomeetrit teed Väike-Maarjasse, kas hobusega või jala, ei olnud talle mingiks koormaks. (Tahtmatult tuleb silme ette hiljutine valla õpetajate streik - mida ütleks August Lepik praegu neile?)

August Lepiku kooliõpetaja-juhataja tööaastail käis tema käe alt läbi kaks põlvkonda kohalike elanike lapsi. Hariduse andmise kõrval muretses ta ka selle eest, et neist kasvaks rahvustundega inimesed. Keset igakülgselt aktiivset elu sundis 1940. aastal võimule tulnud okupatsiooniline punaste valitsus August Lepiku õpetajaametist loobuma. Ka VMPSi tegevus lõpetati käsukorras.

Lahkumispeol Avispealt anti August Lepikule üle auaadress, kuhu oli alla kirjutatud 147 kooliõpilast ja elanikku. August Lepik asus elama Rakveresse. August Lepiku elu ja tegevus vääriks asjalikumat uurimist Väike-Maarja Gümnaasiumi õpetajate poolt.

Asael Truupõld

Eesti Päevalehe sporditoimetus tutvus valla spordieluga

26. aprillil käis Väike-Maarja valla spordieluga tutvumas Eesti Päevalehe sporditoimetus: Kristi Vahemaa, Aet Süvari, Pärt Talimaa ja fotograaf Siim Lõvi.

Päeva sissejuhatuseks kohtuti Väike-Maarja gümnaasiumi 10. klassi õpilastega. Ajakirjanikud andsid ringi ülevaate spordiajakirjaniku tegevuse rõõmudest ja muredest ning rääkisid värvikalt, näidete varal, kuidas neist just spordist kirjutajad said.

Simuna kandist pärit Kristi Vahemaale meeldib sport, meeldib ringi käia ja suhelda, meeldib erinevate inimeste ja olukordadega kokku puutuda. Spordiajakirjaniku töö seda kõike ka võimaldab.

seks!

Väike-Maarja vallas tegeletakse väga erinevate spordialadega. Lehemaht kõike siin toimuvat kajastada ei võimaldanudki ja seetõttu tuli valikuid teha, kellest ja millest kirjutada.

Eesti Päevalehe sporditoimetusega olid Väike-Maarja spordihoones kohtumas vallavanem Indrek Kesküla, Väike-Maarja valla rahvaspordiklubi tegevjuht Ants Rikberg, üks Georgi Kange peakorraldajaid Ants Einsalu, korpallitreener Vaido Rego, maadlustreener Lembit Kalter, Simuna kandi spordielu eestvedaja Hillar Kasu, Simuna jää- ja lumerajasõitude peakorraldaja Väino Haiba ja eelmise aasta valla parim

Eesti Päevalehe ajakirjanikud kohtumas Väike-Maarja Gümnaasiumi õpilastega. Foto: Ilve Tobreluts

Aet Süvarist, kes varem töötas Eesti Ekspressis hoopis teiselaadsete teemadega, sai tema enda sõnul 10 minutiga jalgpallifänn, ta sai n-ö hoobilt nägijaks ja jalgpall on toimetuses jäänudki tema teemaks.

Pärt Talimaa aga sattus sporditoimetusse õnneliku juhuse läbi. Tema kirjeldas väga haaravalt spordiajakirjaniku tegevuse köögipoolt. Leheveergudelt on lugusid väga hea lugeda ja need peavad kirjutajatel alati õigel ajal valmis saama, aga teinekord on selleni jõudmine päris keeruline ja mõnikord peab lausa uskumatuid seiku läbi elama.

Õpilased kuulasid süvenenult ja andsid omalt poolt märku, et on neilgi spordi vastu huvi olemas ning jälgitakse nii Eestis kui ka laiemalt kogu maailmas toimuvat.

Vahest sai mõni õpilastest kohtumiselt kaalumist väärivaid mõtteid ka oma eesmiseva elukutsevaliku tegemi-

meessportlane, motosportlane Indrek Mägi.

Gümnaasiumi spordialastest ettevõtmistest rääkis kehalise kasvatusõpetaja Geidi Kruusmann, kes ise on kõva tegija saalihokis. Spordihoone saalis käis kehalise kasvatus tunde parasjagu III klassil. Nii mõnigi õpilastest jäi Eesti Päevalehe fotograafi pildile.

Ebavere tervisespordikeskusega tutvuti sealse tegevuse ühe eestvedaja Urmas Kullase selgituste saatel. Georgi söögitoas aga pildistati praegu Väike-Maarjasse deponeeritud Amandus Adamsoni "Tšempioni" koopiat.

Georg Lurichiga seonduv oli kohtumisel läbiv teema pea igast spordialast kõneldes. Ja ikka viis mõttelõng Lurichi mälestussamba juurde.

Ülevaade Väike-Maarja valla spordielust ilmus Eesti Päevalehes laupäeval, 5. mail.

Ilve Tobreluts

Kevadjooksuga tähistati Georg Lurichi 136. sünniaastapäeva

23. aprillil joosti Väike-Maarja tänavail traditsioonilist Lurichi kevadjooksu. Seekord oli osalemas 24 kaheksaliikmelist võistkonda.

Kui tavapäraselt kogunetakse võistluste avamiseks rahvamaja esisele, siis sel korral tuli vihmasabinat eest rahvamaja fuajeesse varjule minna. Jooksu ajal aga vihma ei sadanud ning kõik osalejad said täiel rinnal jooksu nautida ja oma võimeid näidata.

Kõige edukamalt läbis distantsi Väike-Maarja gümnaasiumi 12. klassi võistkond. Võiduajaks joosti 9.21,4. Võistkonda kuulusid Kristiina Kahr, Kadri Kalvik, Birgit Aas, Stina Tiigimäe, Mait Jalast, Kevin Münter, Sander Klaan ja Heiko Süvaorg.

Paremusjärjestus vanuseklasside kaupa:

I klassid

I – I.b klass, aeg 13.43,7 (Raine Hiie-mäe, Brian Vinkel, Külli Tark, Joosep Eesmäe, Kelli Laansalu, Erik Reinart, Gerli Kaur, Mikk Kivivare); II – I.a klass, aeg 15.43,9

II – III klassid

I – 2.b klass, aeg 13.44,0 (Anett Toomingas, Reno Kiisküla, Diana Hamidžanova, Oskar-Daniel Saarmaa, Eneli Kroll, Helari Ainsar, Egle Kortin, Volde-mar Pops); II – 3. klass, aeg 14.00,6; III – 2.a klass, aeg 14.08,8

IV – V klassid

I – 5.a klass, aeg 11.14,0 (Jete Hendrika Lood, Mairo Kivipõld, Eveli Klaan, Edward Heldur Kurim, Janelle Laukse, Karel Kallasmaa, Kristin Aas, Marek Tealane); II – 5.b klass, aeg 11.17,3; III – 4.b klass, aeg 13.17,0; 4. – 4.a klass, aeg 14.06,8

VI – VII klassid

I – 6.b klass, aeg 10.44,1 (Dely Kroll, Katre Reinart, Tairi Tiimus, Karmen Lõomets, Henri Matikainen, Ander Talu, Sten Saaremäel, Kerdo Kivivare); II – 7.b klass, aeg 10.48,0; III – 7.a klass, aeg 11.14,2; 4. – 6.a klass, aeg 11.34,0

VIII – IX klassid

I – 9.b klass, aeg 9.44,2 (Hans Kesküla, Rasmus Rikken, Andris Jaanimägi, Tarvi Kivipõld, Maris Meos, Marian-

ne Kümnik, Anett Põllu, Gerda Nirgi); II – 9.a klass, aeg 10.01,0; III – 8.a klass, aeg 10.03,2; 4. – 8.b klass, aeg 12.04,1

X – XII klassid

I – VMG 12. klass, aeg 9.21,4; II – VMG 10.-11. klass, aeg 9.27,8

Täiskasvanud

I – Baltic Log Cabins OÜ, aeg 10.39,3 (Piret Purge, Ragner Kroll, Maarika Bassova, Meelis Veilberg, Birgit Kopti, Peeter Ilves, Margit Kopti, Ulvar Pavlov); II – Päästekool, aeg 10.39,6; III – Tantsuselts Tarapita, aeg 11.45,2; 4. – Vald, aeg 12.18,9; 5. – Gümnaasiumi õpetajad, aeg 13.56,7

Lurichi kevadjooksu võistkonda kuulus 4 poissi/meest ja 4 tüdrukut/naist, gümnaasiumi õpetajate võistkond koosnes aga eranditult naistest. Kandes rinnal silti *Naistes peitub jõud*, pidasid nad vapralt teistega sammu.

Ilve Tobreluts

Stardipauk on kõlanud. Foto: Ilve Tobreluts

Georgi Kange rammuvõistlus toimus 14. korda

Traditsiooniks kujunenud Georgi Kange rammumehevõistlus sai tänavu jätku 21. aprillil.

Kokku tuli kangeid 18 meest, neist pooled meie vallast. Võistlus toimus kahes kehakaalus: kuni 85 kg ja üle selle. Mehed võistlesid kivide tõstmises, voolikujoosus, traktori tõmbamises, palgi vedamises, kombineeritud võistluses ja raskuse ülesajamises.

Vanimal osavõtjal oli aastaid 49 ja noorimal, Jaanus Kaskemal alles 14, kuid võistles ta väga südilt ja lubas tulevikus näidata, milleks ta võimeline on. Kergemas kaalus toimus algusest peale punkt-punktiheitlus noore tõusva tähe Märt Lindreti ja juba staažika rammumehe Karli Lutteri vahel. Karli tegi kivide tassimisega silmad ette ka enamusele raskekaalu meestele.

Edasist võistlust aga, kus olid ka uued alad, nagu palgivedu koos puupakuga jooksmisega ja raskete voolikurullidega rassimine, läks ilmselt mütsiga lööma ning jäi lõppkokkuvõttes noorele, 17aastasele Märdile alla. Kolmandaks tuli Tõnis Kull, kes näitas samuti kivide tassilimi-

sel erilist sitkust ning sai üldkokkuvõttes punktiga jagu kõvast kangisikutajast Ragnar Krollist.

Raskemate meeste võistluseladadel sai seekord iga ala varasemast veidi raskemaks muudetud. Pingelises heitluses oli meie vallast parim Janari Taar, kes on ka varem Georgi Kangel võistelnud, vahepeal aga pausi pidanud ning

üldkokkuvõttes esimeseks Romek Velk Janari Taari ees. Kolmandaks tuli Toomas Kolk. Arvan, et väljastpoolt valda tulnud osavõtjad ei kahetse oma osalust Georgi Kangel ja saavad seda võistluskogemust tugeva treeninguna võtta.

Naistevõistlusel, kus kavas 21 kg kotiga jooks ja kangil rippumine, oli parim meie kehalise kasvatusõpetaja Geidi Kruusmann.

Lastevõistluses oli kokku 26 osavõtjat. Võitjaks tulid erinevates vanusegruppides Morris Tobi, Oskar-Daniel Saarmaa, Remo Murumaa, Karlotte Lood, Kristiina Raag ja Jaana Roots.

Täisprotokoll võistluste kohta on valla kodulehel.

Võistluspäev kulmineerus õhtul Georgi söögitoas mitmekordse kultuuri maailma-meistri Marek Kalmuse esinemisega.

Suured tänud kõigile sponsoritele ja abilistele!

Ootame rohket osavõttu järgnevatel valla spordiüritustel.

Ants Einsalu

Naistevõistluse võitja Geidi Kruusmann on siirdumas kotijooksule. Foto: Ants Rikberg

nüüd jälle tõsiselt jõuladega treenima hakanud. Valdis Oja, kes näitas oma tugevust eelmisel aastal, tegi ka tubli võistluse, kuid vigastus segas teda seekord täie jõuga võistlemast.

Raskemaid mehi oli kokku jõudu mõõtnud 11. Nende seast võistles end

Tulge naisekandmisvõistlusele osalema!

Eesti XV esivõistlused naisekandmises toimuvad

Väike-Maarjas laupäeval, 2. juunil kell 13.00.

Sel aastal on võistluskavas:

- võistkondlik naisekandmine
- naisekandmise põhivõistlus (vabastiil)
- naisekandmise sprint

Pärast naisekandmist rahvalik võistlus publikule (paadiralli).

Võistkonnavõistluses löi eelmsel aastal kaasa mitmeid valla külade võistkondi. Naisekandmine on ka sel aastal küladevahelise võistluse juhendis üks olulisim ala.

Loodame sel aastal külade veel aktiivsemat osalemist!

~14.45 - Naisekandmise autasustamine

Võistluste juhend ja registreerimine

valla kodulehel: www.v-maarja.ee

Pärast naisekandmist jätkuvad Pandivere päeva pidustused.

Tulge osalema!

Tulge võistlema ja tulge vaatama!

Simuna Ivax ja Väike-Maarja ReinPaul pidasid maakonna korvpallimeistrivõistluste finaalis tulise korvpallilahingu

4. mail selgitati Rakvere spordihallis tänavune Lääne-Virumaa korvpalli-meister. Nagu viimasel ajal juba tavaks saanud, said selgi korral finaalis kokku kaks meie valla kanget korvpallimeeskonda: Simuna Ivax ja Väike-Maarja ReinPaul. Või nagu Kuulutaja eelmisel nädalal väga tabavalt kirjutas, on maakonna korvpallifinaal taas väikemaarjaste siseasi.

Mäng pakkus palju põnevust ja tegelik võitja selgus alles esimesel lisaajal. Normaalaeg lõppes seisul 89:89, kusjuures mängu viis lisaaajale ReinPauli meeskonnas mänginud Ants Rouhijaineni tabav kolmepunktivise lõpusekunditel.

Valitsev maakonna korvpallimeister ReinPaul andis küll kõva lahingu, kuid pidi lõpuks siiski tunnistama kange vastase paremust. Skoor paisus päris suureks ja lõpptulemusena fikseeriti Simuna Ivaxi võidunumbriteks koguni 105:95. Hans Kruusamägil õnnestus tabava kolmepunktivisega mängu lisaaaja viimasel sekundil Ivaxi võidule ilus punkt panna.

Parimaks mängijaks tunnistati Sven Pugonen Simuna Ivaxi meeskonnast.

Vallavanem Indrek Kesküla, kes mängule kaasa elas, võttis saadud elamused kokku nii: "Mäng oli põnev ning see oli mõnus spordielamus. Tabatud kaugvisked nii poolaja, normaalse kui ka lisaaaja lõpus panid saali kõvasti kaasa elama. Meeldiv oli näha saalis mõlemale võistkonnale kaasaelajaid. Sellel hooajal pani i-le täpi Hans Kruusamägi tabav kaugvise. Loodan, et samad võistkonnad on vastamisi ka järgmisel aastal maakonna meistrivõistluste finaalis."

Poolfinaalis oli Ivax alistanud sPORTKUNDA ja ReinPaul Tarva järelkasvu. BC Tarvas/Rakvere Spordikool suutis endale kindlustada 3.-4. koha mängus võiduga 83:72 sPORTKUNDA üle pronksmedalid.

Väike-Maarja Gümnaasiumi võistkond, kellel õnnestus ühes mängus isegi Simuna Ivaxit võita, tuli kokkuvõttes tublile 5. kohale. Esiliiga võitja Väike-Maarja Päästekool aga tagas omale tulevaks hooajaks otsepääsme meistriliigasse.

Ilve Tobreluts

Simuna Ivaxi võistkonna hing Hans Kruusamägi maakonna spordiliidu juhatajalt Anu Kilkilt vastu võetud meistrikarikaga. Foto: Ain Liiva

Võidukas Simuna Ivaxi korvpallimeeskond. Foto: Ain Liiva

Harjuta Terviseks!

Punktiseis 15. mai seisuga. 267 inimesel on kokku osaluskinda.

1. Heino Külänurk (Väike-Maarja) 183 osaluskinda, 18 boonuspunkti. 2. Urve Tobreluts (Väike-Maarja) 153 ok, 15 bp. 3. Viivi Kahr (päästekool) 136 ok, 13 bp. 4. Kalle Tobreluts (Väike-Maarja) 126 ok, 12 bp. 5. Halar Klaas (Väike-Maarja) 118 ok, 11 bp. 6. Mall Lepiksoo (Väike-Maarja) 97 ok, 9 bp. 7. Kätlin Timuska (Väike-Maarja) 67 ok, 6 bp. 8. Siiri Bork (Väike-Maarja) 66 ok, 6 bp. 9. Riina Jalast (VMG) 61 ok, 6 bp. 10. Aino Saaremäel (Väike-Maarja) 55 ok, 5 bp. 11. Mare Soovik (Maiximar) 47 ok, 4 bp. 12. Lehte Tints (Väike-Maarja) 38 ok, 3 bp. 13. Urve Kalda (Väike-Maarja) 35 ok, 3 bp. 14. Viia Kiik (Väike-Maarja) 35 ok, 3 bp. 15. Rita Soidla (Väike-Maarja) 30 ok, 3 bp. 16. Ira Münter (Ilmandu) 28 ok, 2 bp. 17. Liili Heinla (FIE) 27 ok,

2 bp. 18. Heete Ausmeel (Väike-Maarja) 23 ok, 2 bp. 19. Heino Lambing (Väike-Maarja) 23 ok, 2 bp. 20. Õie Lambing (Väike-Maarja) 22 ok, 2 bp. 21. Anne Kruusimaa (õppekeskus) 21 ok, 2 bp. 22. Kita Kiisküla (Väike-Maarja) 20 ok, 2 bp. 23. Annela Laidre (Väike-Maarja) 17 ok, 1 bp. 24. Sirle Aosaar (õppekeskus) 15 ok, 1 bp. 25. Reet Soidla (Väike-Maarja) 15 ok, 1 bp. 26. Malle Kask (Väike-Maarja) 15 ok, 1 bp. 27. Ele Kivisaar (Väike-Maarja) 15 ok, 1 bp. 28. Sirle-Inga Kuldväli (Väike-Maarja) 15 ok, 1 bp. 29. Virve Tamberg (Väike-Maarja) 15 ok, 1 bp. 30. Kessu Sulev (Simuna) 14 ok, 1 bp.

Korvpallipoisid pakkusid nauditavaid mängu

5.-6. mail selgitati Väike-Maarja spordihoones Eesti poiste C2 vanuseklassi parimad korvpallis.

Lõppvõistlusele olid end mänginud Virumaa Pallimängude Kool, Erkmaa Korvpallikool, Salva/Tartu Ülikool I ja Korvpalliklubi Viimsi.

5. mail oli Virumaa PK võistkond veenvalt üle Korvpalliklubist Viimsi tulemusega 84:63, Erkmaa Korvpallikool aga veelgi kindlamalt 94:62 Salva/Tartu Ülikool I võistkonnast.

6. mail oli Salva/Tartu Ülikool I võistkond 3.-4. koha mängus parem Korvpalliklubist Viimsi tulemusega 69:46 ja kindlustas omale hooaja kokkuvõttes kolmanda koha.

Finaalmängus läksid vastamisi Virumaa PK ja Erkmaa Korvpallikool. Oli palju põnevust-pinevust. Punkt-punkti heitluses oli kord üks, kord teine võistkond juhtimas. Mängu lõpuminuteil kaldus vaekauss siiski Erkmaa Korvpallikooli võistkonna poolele ja neil õnnestus tulemusega 56:52 kindlustada omale hooaja kokkuvõttes esikoht.

Virumaa Pallimängude Kooli võistkond jäi lõpumängus küll mõne punktiga alla, aga pakkus hulgale mängu vaadata tulnud publikule väga nauditava võistluse. II koht hooaja kokkuvõttes 24 osalenud võistkonna seas on väga tubli saavutus!

Virumaa PK võistkonnas mängis kogu hooaja vältel ka palju Väike-Maarja poisse: Marti Alt, Jaagop Janson, Kerdo Kivivare, Henri Matikainen, Remo

Hooaja kokkuvõttes tublile teisele kohale tulnud Virumaa PK võistkond ja treener Vaido Rego. Foto: Ilve Tobreluts

Murumaa, Martin Ojamaa, Sten Saaremäel ja Ander Talu. Lisaks neile kuulusid võistkonda veel Rakvere poisid Marek Anton, Ranno Lauri, Mart-Johannes Pariis, Kristofer Veismann ja Gregor Väli. Võistkonna treener on Vaido Rego.

Treener Vaido Rego tõdes mängu vaheajal "Tänane on väga raske mäng." Ütles ka seda, et treenerina ei saa ta poiste mänguga väga rahul olla ning hooaja mängudest kokkuvõtteid tehes on arutamisainet küll ja küll. Aga oli temagi rõõmus kokkuvõttes saadud II

koha üle.

Aivo Erkmaa tuletas oma Väike-Maarjas treenerina töötamise ajast meelde, et on temagi pidanud just kodusaalis tundma finaalmängus kaotusekibedust. Aga ta tundis siirast heameelt selle üle, et Väike-Maarjas on korvpall ikka jätkuvalt heal järjel ja on populaarne spordiala.

Ilve Tobreluts

Maadlusuudiseid

21. aprillil toimus Viljandis rahvusvaheline Külle Kõivu mälestusvõistlus vabamaadluses. Väga tugevakoosulisel võistlusel osalesid Eesti maadlejate kõrval Valgevene, Soome ja Läti paremad maadlejad. Meie maadlusklubi oli esindatud ühe maadlejaga.

Holger Toots esines hästi ja saavutas 3. koha.

21. aprillil toimusid Kallaveres Eesti meistrivõistlused kreeka-rooma maadluses kadettidele. Meie valla noored esinesid tubliult ja saavutasid järgmised kohad:

1. koht **Jevgeni Hamidžanov**
3. koht **Kuldar Kangur**
5. koht **Jörgen Kivila**
12. koht **Argo Metsaru**

Meeskondlikult saavutasime 23 võistkonna seas 7.-8. koha.

28. aprillil toimusid Tartus Eesti Maaülikooli Spordiklubi meistrivõistlused naistemaadluses. Meie valla noored naismaadlejad esinesid seal hästi:

3. koht **Maris Nõmmiste**
4. koht **Jonete Visnapuu**
4. koht **Károly Seemann**
4. koht **Liis Järvamägi**

Võistkondlikult olime üheteistkümnene seas kolmandad.

5. mail toimus Kehtnas võistlus klassikalises maadluses Kehtna Liud. Teiste maadluskeskuste kõrval osalesid seal ka Väike-Maarja rahvaspordiklubi noormadlejad. Meie maadlusnoored näitasid üles südikat maadlust ja seekord ei läinud keegi ilma medalita koju.

1. koht **Kristjan Jaago**; 1. koht **Karel Nõmmiste**; 1. koht **Andris Pent**; 2. koht **Joel Visnapuu**; 3. koht **Kuldar Kangur**

Joel Visnapuu murdmas oma järjekordset vastast. Foto: Lembit Kalter

10. SIMUNA – LAEKVERE

RAHVAJOOKS

10. JUUNIL

START SIMUNA KOOLIMAJA EEST KELL 12.00

LÕPP LAEKVERE KOOLI STAADIONIL DISTANTS 10 km

KÕIGI OSALEJATE VAHEL LOOSITAKSE VÄLJA JALGRATAS „TREK“ RADEMARIST

VANUSEKLASSID JOOKSJATELE:

M1 – KUNI 16

N1 – KUNI 18

M2 – 17-29

N2 – 19-34

M3 – 30-44

N3 – ALATES 35

M4 – ALATES 45

Kõiki osalejaid autasustatakse diplomite ja 10. jooksu särkidega.

Stardimaks: M1 ja N1 – 3eurot, teised 5eurot.

Registreerimine lõpeb 20 minutit enne starti kohapeal.

Info: www.laekvere.ee/sport/ või 511 35 77

Kell 12 algavad

LAEKVERE STAADIONIL LASTEJOOKSUD kõige pisematele

BUSS STARDIPAICA VÄLJUB LAEKVEREST 11.00 PÄRAST JOOKSU SÕIDAB BUSS LAEKVEREST SIMUNASSE

Sündmuste kalender

20.-27. maini toimub Väike-Maarja Taluturul VMPSi kevadine taimenädal.

29. mail kell 18.00 Pandivere päeva külakonverents Aavere külas. Räägime koos vallajuhtidega küla ajaloost, tänasest päevast ja ka tulevikuväljavaadetest. Esinevad Kiltsi laulu- ja tantsumemed. Info Ilve Tobreluts, tel 329 5759

30. mail kell 11.00-15.00 doonoripäev Väike-Maarja rahvamajas. Oodatakse nii uusi kui ka püsidoonoreid. Info Kalev Pärtelporg, tel 326 1837

31. mail kell 18.00 Pandivere päeva külakonverents Orguse külas Veljo Proosa pere haljasalal Lilleorul. Räägime koos vallajuhtidega küla ajaloost, tänasest päevast ja ka tulevikuväljavaadetest Kontserdiga esineb Maarjakelluke. Info Ilve Tobreluts, tel 329 5759

1. juunil kell 17.00 Maie Lepiku kunstiringide näituse avamine Väike-Maarja rahvamajas. Info Kalev Pärtelpoeg, tel 326 1837

1. juunil 18.00 lemmikloomade näitus Väike-Maarja rahvamaja taga platsil. Info Egne Liivalaid, tel 5648 7949

1. juunil kell 20.00 A. Kitzbergi näitemäng "Pila-Peetri testament" Väike-Maarja rahvamajas rahvamaja näiteringi esituses (lavastaja Tiit Alte). Info Kalev Pärtelpoeg, tel 326 1837

2. juunil XXV Pandivere päev: laad, kontserdid, valla küladevahelised võistlused, mängud, loteriid ja palju muud, õhtupoolikul kell 17.00 rongkäik Väike-Maarjast Ebaverre, kus päev lõpeb Rock Hoteli kontserdiga (pilet 3 eurot). Info Ilve Tobreluts, tel 329 5759

2. juunil saab Pandivere päeval alguse Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi ürituste sari "Seltsimaja 100". Info Marju Metsman, tel 526 3831

2. juunil kell 13.00 XV Eesti esivõistlusi naisekandmises. Info Ilve Tobreluts, tel 329 5759

9. juunil kell 11.00 Müürikul valla meistrivõistlused tennis, I etapp. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

10. juunil kel 12.00 X Simuna Laekvere jooks. Info Hillar Kasu, tel 524 8658

10. juunil kell 12.00 XXII Pandivere Rattaralli. Koos Filter Eesti maantee-rikasarja etapiga. Start Väike-Maarja keskplatsil. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

16. juunil, 30. juunil, 1. juulil, 19. juulil ja 3.-4. augustil osaleb Kilt-si mõis üle-eestilises mõisamängus "Unustatud mõisad". Info Merje Leemets, tel 520 2921

22. juunil kell 19.00 Simuna jaaniõhtu rahvatantsu ja rahvamuusika suvesimmaniga. Tantsuks ansambel Taas. Info Auli Kadastik, tel 323 7217

22. juunil kell 21.00 Võidupüha tähistamine Simuna Vabadussõja mälestussamba juures. Info Auli Kadastik, tel 323 7217

23. juunil kell 11.00 on Simunas surnuaiapüha

23. juunil kell 11.30 Võidupüha tähistamine Väike-Maarja Vabadussõja mälestussamba juures. Info Aare Treial, tel 5065421

23. juunil kell 21.00 Jaaniõhtu Ebaveres. Tantsuks "Meidon 4", hiljem disko. Info Kalev Pärtelpoeg, tel 326 1837

1. juulil kell 12.00 Kiltsi lossis kontsert. Esinevad Kristina Kriit (viul), Annika Lumi (sopran, Soome), Diana Liiv (klaver) Kavas: Veljo Tormis: Haikud, Kolm lille; Bela Bartok: Rumeenia tantsud, Rapsoodia nr 2. Info Merje Leemes, tel 520 2921

1. juulil kell 16.00 on Väike-Maarja kiriku tornikiiri pühitsemise tänujumalateenistus. Teenivad EELK Viru praostkonna praost Peeter Kaldur ja Väike-Maarja koguduse hooldajaõpetaja Enn Salveste. Tänujumalateenistusel on kaasategevad lauljad ja puhkpilliansambel. Orelil Ago Tint.

Tänujumalateenistusele järgneb **kell 18.00** heategevuskontsert kirikus, esinevad: Bonzo ja Ago Tint (orelil). Info Heli-Liivia Komp, tel 517 6965

Lisaks ansambli juhile Viktor Felitsiant'ile (viilul) osalevad tema tütar Margarita Felitsiant (klaver), Valeria Golovko (sopran) ja Nadežda Panfjorova (mezzo-sopran).

7. juulil kell 19.00 kontsert Väike-Maarja kirikus. Esinevad Jassi Zahharov, Maria Listra, Margus Kappel. Info Heli-Liivia Komp, tel 517 6965

14. juulil kell 18.00 Kiltsi lossi saalis Moskva vanamuusika ansambli „Da camera e da chiesa“ kontsert romantilisest muusikast. Mängivad Viktor Felitsiant (viilul), Margarita Felitsiant (klaver), Valeria Golovko (sopran) ja Nadežda Panfjorova (mezzo-sopran).

15. juulil kell 12.00 on surnuaiapüha Väike-Maarjas uuel kalmistul. Kaasa teenib Tapa puhkpilliansambel. Võimalus tellida puhkpilliansambliit haudadele mängima. Mälestamise soovid anda surnuaiapüha hommikul (kell 10-11.30) kirjutajate lauda. Info tel 523 8771 või 517 6965

28. juulil kell 16.00 antakse Äntu paisjärve ääres start Ebavere Kange triatlionile. Info Andri Part, tel 526 3010

Väike-Maarjas tuleb doonoripäev

Kolmapäeval, 30. mail kell 11.00-15.00 oodatakse nii uusi kui ka püsidoonoreid

verd loovutama Väike-Maarja rahvamajas.

„Väike-Maarjas on meil palju sõpru! Viimaselgi doonoripäeval veebruaris oli doonoriks soovijaid 85 ja 76 vereloovutuse abil kogusime 34 liitrit elupäästvat verd. Esimest korda vereannetajaid oli seekord 13. Täname kõiki Väike-Maarja doonoreid ja loodame, et ka seekord on siinsetel inimestel võimalus vereloovutusele tulla,“ kiitis Regionaalhaigla vereskeskuse doonorluse arendusjuht Ülo Lomp.

Tule doonoriks, kui oled:

- * terve, ei põe hetkel mõnda viirushaigust ega tarvita ravimeid,
- * puhanud ja söönud,
- * kehakaaluga üle 50 kg,
- * 18-60 aastane.

Viimasest vereandmisest peab olema möödunud meestel 60 päeva ja naistel 90 päeva. Kui Sul on olnud nõelravi, tätoveerimisi või naha augustamisi, saad verd loovutada 4 kuu möödudes.

Vereloovutusele tulles võta palun kaasa pildi ja isikukoodiga isikutõendav dokument.

Doonorite verd kasutatakse ras-

Pandivere päevade küladevaheliste võistluste JUHEND

ÜLDISELT

Kokku on küladele sel aastal 6 võistlust. Arvesse läheb igal alal küla parim tulemus. Üldkokkuvõttes läheb igal külal arvesse nelja parema ala tulemus. Kohustuslikeks aladeks on rongkäigus osalemine ja naisekandmise võistlustest osavõtt.

Küla maksimumpunktid 4 ala peale kokku on 24(+1) punkti (1 lisapunkt on võimalik saada naisekandmisvõistlusel huvitava kostüümi eest). Võrdse punktisumma puhul tuleb ettepoole võistkond, kellel on parim tulemus naisekandmises.

Küladevaheliste võistluste kohta pannakse info üles suurele tahvlile, kus võistlevate külade punktiseis kirjas ja kõigile nähtav.

OSALEJAD

Küladevahelisest võistlusest võivad osa võtta inimesed, kes on antud külaga seotud. Ausa mängu reeglite jälgimine jääb küla esindaja südame-tunnistusele.

VÕISTLUSALAD:

1. Rongkäigus osalemine

Rongkäik liigub 2. juunil kell 17.00 Väike-Maarjast Jakob Liivi pargist mööda kergliiklusteed Ebaverre.

Punktid: rongkäigus osalemine - 2 punkti, 1 lisapunkt kui külal on ühtne riietus, 1 lisapunkt kui külal on oma laul, 1 lisapunkt kui külal on maskott, 1 lisapunkt kui külal on silt.

Külad paiknevad rongkäigus tähestiku järjekorras.

2. Naisekandmise võistkondlik võistlus

Võistkonnas on 3 meest ja 1 naine. Võistlus toimub 2. juunil naisekandmisvõistluse esimese alana.Võistlus toimub kolmeetapilise teatevõistluse-na. Iga etapi lõpus joob meesvõistleja ära pudeli 0,33 l ilma gaasita mineraalvett.

DEGUSTEERITAVATE TOODETE HINDAMINE

	KOOK	HOIDIS

Info Ants Rikberg, tel 529 0745

ketel operatsioonidel ja sünnitustel, patsientide raviks verejooksu, raske trauma, aneemia, leukeemia, vähi- ja maksahaiguste, põletuste ning paljude teiste haiguste puhul. Doonorivere toel on võimalikud ka paljud plaanilised

I etapp – mees kannab naist veetakistuseni seljas, veetakistuse juures läheb naine kummipaati ja mees sõidutab (tõmbab nõõri abil) paadi üle vee, äraast veetakistust lükkab mees naist karus kuni etapi lõpuni.

II etapp – mehel on silmad kinni seotud ja naine juhendab meest kogu etapi jooksul, kuhu liikuda.

III etapp – naine on klassikalises kaksiratsa asendis, suur aeroobikapall käes, mees liigub finišini (ületatakse ka distantstil olevad kaks takistust).

Punktid: esikoht 6 punkti, teine koht 5 punkti, kolmas koht 4 punkti, neljas koht 3 punkti, viies koht 2 punkti, kuues ja iga järgmine koht 1 punkt, 1 lisapunkt on võimalik saada atraktiivse kostüümi eest.

3. köievedu

Üldiselt: Enne võistlust tuleb võistkond nimekirja alusel registreerida. Registreerimislehele tuleb märkida ka varuvõistlejate nimed (1 naine ja 1 mees). Kindaid käes olla ei tohi, ankumees ei tohi panna köit ümber keha või ümber käe, jalanõudeks võivad olla sportlikud ilma tallanagadeta jalanõud, vahetada võib ühte inimest ühe kohtumise jooksul kohtuniku loal. Kui pärast kohtuniku lõpuvilet võistkond laseb tahtlikult köiest lahti, saab võidu teine võistkond. Enne võistlust tutvustab kohtunik võistlejatele võistlusreegleid.

Võistlus toimub 2. juunil kell 10.30 Väike-Maarjas, rahvamaja taga platsil (võistkonnas 3 meest + 3 naist), kaks küla võivad ühineda üheks võistkonnaks, saavutatud punktid saavad mõlemad külad.

Punktid: esikoht 6 punkti, teine koht 5 punkti, kolmas koht 4 punkti, neljas koht 3 punkti, viies koht 2 punkti, kuues ja iga järgmine koht 1 punkt.

4. Viltsaapaviskamine – 2. juunil kell 10.30 Väike-Maarja, rahvamaja taga platsil. Lähteasendis on võistlejal saabas jalas. Toimub 2 viset. Igast külast

võib osaleda kuni 3 võistlejat, arvesse läheb võistkonna iga liikme parim tulemus tulemus.

Punktid: esikoht 6 punkti, teine koht 5 punkti, kolmas koht 4 punkti, neljas koht 3 punkti, viies koht 2 punkti, kuues ja iga järgmine koht 1 punkt.

5. Kalapüügivõistlus

Võistlus toimub 26. mail kell 8.00-11.00 Äntu tehiskärvil. Arvesse läheb võistlejate poolt püütud kalade kogukaal (igast külast võib võistelda 3 inimest). NB! Kalastajal peab olema kalapüügiluba.

Punktid: esikoht 6 punkti, teine koht 5 punkti, kolmas koht 4 punkti, neljas koht 3 punkti, viies koht 2 punkti, kuues ja iga järgmine koht 1 punkt.

6. Degusteerimisvõistlus

Toimub 2. juunil Väike-Maarja rahvamajas. Alates kella 9.00 saab kauba ära tuua, kell 10. 30 hindavad kohtuniku ja alates kella 11.00 rahvas.

Iga küla võib esitada võistlusele kaks oma küla toodet:

- 1 rabarberi kook (2 kg),
- 1 hoidis rabarberit sisaldav magus hoidis (1 liiter).

Degusteeritavad tooted nummerdatakse. Iga küla paneb välja ainult ühte sorti kooki ja hoidist. Korraldustoimkonnale tuuakse tükkideks lõigatud kook. Iga inimene saab degusteerimisel valida välja temale kõige rohkem maitstva rabarberi koogi ja hoidise rabarberist. Oma arvamus vormistatakse tabelis, kuhu toote nimetuse alla kirjutatakse kõige maitsvama toote number. Asjatundjate ja rahva arvamus liidetakse hiljem kokku ja selgitatakse välja külade paremusjärjestus. Eraldi antakse välja publiku ja žürii auhinnad.

Punktid: esikoht 6 punkti, teine koht 5 punkti, kolmas koht 4 punkti, neljas koht 3 punkti, viies koht 2 punkti, kuues ja iga järgmine koht 1 punkt.

	KOOK	HOIDIS

Info Ants Rikberg, tel 529 0745

[facebook.com/DoonoridiaSobrad](https://www.facebook.com/DoonoridiaSobrad)

Eva Maimre

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla tel 617 3022

Moldova este o tară foarte frumoasă (Moldova on väga ilus maa)

Bună dimineata! (Tere hommikust!) Niisuguse keelekursusega algas 25 kultuuritöötaja reis Moldovasse maavanem Einar Vallbaumi dikteerimisel. Kiire reis läbi Läti-Leedu-Poola-Ukraina Moldovasse viis meid miinus-kraadidest 2. mai hommikul üle 30 kraadise temperatuuriga Moldovasse, ilusasse õitsvasse sooja kevadesse. Öppereisi eesmärk oli tutvuda Moldova eheda rahvakultuuri ja eluluga. Vahetada kogemusi, sõlmida suhteid. Mõlema maa juhtkondade tasemel on sõprussuhted juba mõni aeg tagasi sõlmitud, nüüd on plaanis kultuurivahetus kollektiivide vahel. Küllastasime Griuleni rajooni rahvama ju, raamatukogusid ja kunsti- ning muusikakooli, ajaloo- ja etnograafiamuuseumi. Imetlesime rahvamajade väga tugevat ja kõrgetasemelist ringitööd. Isetegemiserõõm ja oma kodukoha traditsioonide austamine jättis sügava mulje. Moldova ehedat rahvakultuuri kohatasime igas kultuurimajas ja ka kodudes ning ametiasutustes. Erilise elamuse saime rahvatantsuansambli Lozioare 30. juubelikontserdil, kus oli kaasatud ka teisi kollektiive lähimast ümbrusest. Seda kostüümide kirevust, jalgade ja pillimeeste näppude osavust ja kiirust andis imetleda. Tantsuansambli edukusest andis tunnistust rahvamaja täissaal ja mitmed karikad ning akurirad.

jad ansambli garderoobis, kus edukalt on esindatud oma maakohta mitmetel kordadel välismaal ja kodumail, olles saavutanud konkurssidel kõrgeid kohti. Meeldis asjakorraldus, kus rahvamaja oli nii suur, tavaliselt kahekorru-seline, et oli ruumi ka raamatukogule ja mitmesugustele huviringidele. Raamatukogud kahjuks nii ilusad ja värselt remonditud ei olnud kui klubid. Nendeni pole veel jõutud. Tundus, et eelistähelepanu on jagunud ametiasutustele, klubidele-rahvamajadele, kus toimuvad suured üritused ja peod. Pidutseda moldovlasele aga meeldib. Raamatukogud nägid välja nii nagu nad meil 15-20 aastat tagasi olid. Elektrooniline teenus teeb Moldovas alles esimesi samme. Aga üks lugejaarvuti oli ikka igas suuremas raamatukogus olemas, kasutamist küll ei näinud. Ühes kogus nägin ka koopiamasinat. Laenu-tatakse käsitsi. Kõik see ei sega ju lugemist. Niipalju kui õnnestus küsitleda, ollakse Moldovas väga agarad lugejad. Üldse on neil väga aktiivne osavõtt ringide tööst ja raamatuid loetakse ka palju. Praegu käib Moldovas nn keelereform, kus kirillitsas raamatud tõlgitakse ja trükitakse rumeenia keelde, mis on nende tegelik ajalooline keel. Võetakse kasutusele ladina tähestik. Kõik rumeenia kirjanduse klassikud on neil ju ühised. Praegu on raamat juba kallis ja seepärast on nad eelisjärjekorras panustatud lastekirjanduse väljaandmisele. Aga lapsi on neil palju. Lastest ka hoolitsetakse. Külalislahked võõrustajad viisid meid ka Kišineu ooperiteatrisse Moldova helilooja George Mustja algupärast ajaloolist-heroilist ooperit „Aleksandru Lenușjanu“ vaatama, mis viis meid Moldova ajaloo kaugesse 1564. aastasse, kus toimusid väga verised sündmused Moldova trooni hõivamise pärast. Rahvas armastab seda ooperit, alates 2004. aastast on seda juba 200 korda mängitud ja selgi pühapäeval oli saal täis. Moldova külalislahkus on täiesti nime tamisväärne nähtus omaette. Meile püüti näidata kõike paremat, mis neil on, mida nad on jõudnud paarikümne aastaga korda saata. Palju ehitusi on veel pooleli, palju on plaanis. Aga näha

on, et iga aastaga elu muutub, hoog on sees ja loodetavasti suudavad nad teiste vigadest õppida. Praegu võib Moldova külastajaid puhta toidu, eheda rahvusliku kultuuri, kauni muusika ja tantsuga. Imelise kordumatu loodusega. Elurõõmus moldovlane pidutseb alati, kui mahti, ja kutsub sõbrad kaasa. Igäühel oli oma isiklik veinikelder, nii et pidu võis jätkuda... Seejuures tuleb öelda, et moldovlane on ka väga töö-

kas rahvas. Paljud on läinud ka välisriikidesse suuremat palka teenima, kuid saadavad selle koduperedele. Moldovat peetakse küll vaeseks riigiks, kuid see ei pea nii jääma. Kõik on valikute küsimus. A fost o plăcere sa vizitez Moldova! Oli väga meeldiv külastada Moldovat!

Irma Raatma

Algab hiite kuvavõistlus

Algab kuvavõistlus Maavalla hiied 10225, kuhu oodatakse fotosid hiitest ja teistest looduslikest pühapaikadest nii Maavallast kui ka piiri tagant. Võistluse eesmärk on väärtustada ja tutvustada ajalooliste looduslike pühapaikade kultuuri- ja looduspärandit, jäädvustada nende hetkeseisund ning suunata inimesi pühapaikasad külastama ja hoidma. Võistluse üldarvestuse peaauphind on 500 eurot ning kuni 16-aastaste peaauphind 250 eurot. Lisaks jagatakse välja hulk eriauphindu järgmistest rühmadest: püha puu, kivi, veekogu, annid, hiie valu, Vana-Võromaa, Virumaa, saared, muinsuskaitse, looduskaitse ning maailma pühapaigad. Tänavu viiendat korda toimuval

võistlusel on mitmeid uuendusi. Esmakordselt on oodatud ka mujal maailmas tehtud ülesvõtted. Looduslikke (mitte ehitatud) pühapaiku võib kohata paljude põliste rahvaste juures ning need kuuluvad inimkonna ühispärandisse. Esmakordselt on osalejatel võimalus määrata oma võistlustöö soovi korral Creative Commons rahvusvahelise vabakasutuse litsentsi alla ning osaleda seega eestikeelse võrguentsüklopeedia Vikipeedia koostamises. Kaitse all olevate pühapaikade vabakasutuse antud ülesvõtted annetab Maavalla koda eestikeelsele Vikipeediale. Selised ülesvõtted avaldatakse keskses failivaramus Wikimedia Commons ning neid kasutatakse Eesti pühapaikade

teemaliste artiklite ilmestamiseks. Võistlus kestab kuni 31.10.2012 ning Võitjad kuulutatakse välja 17.11. Tartus toimuval hiie väe tunnustamissündmusel. Hiite kuvavõistluse korraldavad Maavalla koda, Hiite Maja SA, Tartu Ülikooli looduslike pühapaikade keskus ning MTÜ Wikimedia Eesti.Võistlust toetavad Kehrwieider, Maaleht, Loodusesõber, Eesti Loodus, Maakodu, Võro Instituut, Uma Leht, Tihuse hobuturismitalu, Krautmani tervisekool, looduslike pühapaikade riiklik arengukava, Kultuuriministeerium, Siseministeerium, Keskkonnaamet ning Muinsuskaitseamet. Rahvusvahelise looduskaitse liidu (IUCN) hinnangul on looduslikud pü-

hapaigad inimkonna ning ka Eesti vanimad looduskaitsealad. Eestis on teada ligikaudu 600 suuremat maa-ala hõlmavat hiiepaika, ligikaudu 2000 püha kivi, puud ja allikat ning 700 ristipuud. Pühapaikasad leidub kõikides maakondades ja kihelkondades ning paljudes külades. Valdav osa meie pühapaikadest on ohustatud, riikliku kaitse alla kuulub neist ligikaudu 15%. Võistluse eeskiri jm lisateavet: <http://www.maavald.ee/maausk.html?rubriik=96&id=4668&op=lugu>

Võistluse lehekülj: <http://www.maavald.ee/kuvad/> Eelmisel aastal võitis hiite kuvavõistluse Ain Raali ülesvõte Palivere hiiepuust: <http://www.maavald.ee/maausk.html?rubriik=20&id=4353&op=lug> Lugupidamisega **Ahto Kaasik** tel 5668 6892 koda@maavald.ee www.maavald.ee www.facebook.com/maavald

Märka aasta lindu!

Eesti Ornitolooiaühing valis “Aasta linnuks 2012” tülid ehk siis liigipari väiketüll ja liivatüll. Valik langes neile atraktiivsetele pisikurvitsalistele peamiselt kolmel põhjusel. Esiteks on tegemist linnuliikidega, kes ajavad väga sageli oma asju inimese vahetus naabruses, kuid jäävad pahatihti sealkuures just inimese enda jaoks märkamatuks. Teiseks on tegemist liikidega, keda on nii Eestis kui ka mujal Euroopas mingil õnnetul moel üsna kesisel uuritud. Ning kolmandaks – mõlema liigi arvukus on aastakümneid vaid langenud... Tülid ei ole just väga tuntud linnud. Kes nad siis on?

Väiketüll on Eestis suhteliselt ebaühtlase levikumustriga pisikurvitsaline, kes pesitseb valdavalt tehismaastikel (kruusakarjäärid, paemurrud, ehitustandrid jmt), kuid asustab ka kruusaseid ja kiviklibuseid alasid rannikul ja saartel, puududes paiguti aga täielikult liivase mates piirkondades. Tüüpiline sise-maakurvitsaline, keda meil pesitseb

1000-2000 paari, asustab kogu Euroopas peamiselt inimtekkelisi paiku.

Liivatüll näol on Eestis tegemist tüüpilise rannikulinuga (meil elab 1000-2000 paari), kohtab seda liiki pesitsejana eelkõige saartel ja mererannikul, kus ta asustab hõreda ja madala taimestikuga liivaseid ja kiviklibuseid rannalõike.

Milleks meile aasta linnud? Aasta lindu valib Eesti Ornitolooiaühing alates 1995. aastast. Selle eesmärgiks on valitud liike laiemalt tutvustada ning nende elu pisut lähemalt uurida või pöörata tähelepanu mõnele aktuaalsele keskkonnaküsimusele. Nii on must-toonekurg, rähnid ja kanakull aidanud juhtida tähelepanu metsakaitse küsimustele, rukkirääk ja kiivitaja keskkonnasõbralikule põllumajandusele (loe lisaks: www.eoy.ee/tullid/). Mis siis muudab tülid nii põnevateks vaatlusobjektideks? Eks igäühel meist on oma lemmikliik. Samas on tülid paljude linnuvaatlejate ja loodusfotograafide meelisobjektideks.

Ilmselt on tülides vaatamata nende vähele tuntuks oleks see müstilne “miski”, mis sunnib neile ikka ja jälle tähelepanu pöörama. Märka sinagi aasta lindu! Põnevaid tülilielamusi soovides

Jaanus Aua
Eesti Ornitolooiaühing

Liivatüll. Foto: Hannes Saag

SÄÄSE AUTOREMONT

AUTODE DIAGNOSTIKA JA ELEKTRITÖÖD KONDITSIONEERI REMONT JA TÄITMINE TURVA- JA LISAVARUSTUSE PAIGALDUS GENERAATORITE JA STARTERITE REMONT AUTOREMONT

UUS! Ebameeldivate lõhnade eemaldamine sõiduki salongist.

ETTEHELISTAMISEGA tel. 58017766

Sauvälja tee 1, Säase alevik

ISSN 1736-9851

9 771736 985015

Ostame põllu- ja rohumaad.

Pakkuda võib ka koos rendilepinguga põlde.
Vaatame üle kõik pakkumised ja sobivusel kiire tehing.
Tel 5699 4914

Koguduste teated

Väike-Maarja koguduses

Väike-Maarja koguduses Jumalateenistused pühapäeviti kell 12.00
Kogudust teenib hooldajaõpetajana Enn Salveste. Tel 5345 3967, e-post: enn.salveste@eelk.ee
EELK Väike-Maarja koguduse aadress: Tamme 3, 46202 Väike-Maarja, internetis: <http://www.eelk.ee/vaike-maarja/>. Koguduse veebil saab Facebookis liituda grupiga "Taastame Väike-Maarja kiriku!"

Avispea koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.
Koguduse vaimulik on Eerek Preisfreund. Tel 323 5450. Koguduse veebileht: <http://avispea.edicypages.com/et> Kilti osadusgruppi veab eest Riina Tali, kokkusaamine toimub igal teisipäeval kell 18.00 Kilti raamatukogus.

Simuna koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 14.00.
Koguduse õpetaja on Enn Salveste. EELK Simuna koguduse aadress: Allika 3, 46401 Simuna Tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021, e-post: enn.salveste@eelk.ee

Õpetaja kõnetunnid on laupäeviti kell 12-15, pühapäeval tund enne jumalateenistust. Kiriklike talituste ja hingehoidlikel vajadustel on kokkuleppel õpetajaga võimalik kohtuda teistel aegadel.

Kalmistumeistrite kontaktandmed:
Väike-Maarjas – Ruth Palmiste, tel 516 1809
Simunas – Helvi Vahter, tel 524 7944

EELK Väike-Maarja koguduse annetusrarve nr 221050284862 Swedpangas, kuhu saab teha annetusi kiriku taastamiseks.

EELK Väike-Maarja koguduse teated

1. juulil kell 16.00 toimub Väike-Maarja kirikus tornikiivri pühitsemise TÄNUJUMALATEENISTUS. Tänujumalateenistust teenivad EELK Viru praostkonna praost Peeter Kaldur ja Väike-Maarja koguduse hooldajaõpetaja Enn Salveste. Tänujumalateenistusel teevad kaasa lauljad ja puhkpilliansambel. Orelil Ago Tint. Kell 18.00 järgneb heategevuskontsert. Esinevad Bonzo ja orelil Ago Tint.

7. juulil kell 19.00 kirikukontsert. Esineva Jassi Zahharov, Maria Listra, Margus Kappel.

15. juulil kell 12.00 surnuaiapäha. Kaasa teenib Tapa puhkpilliansambel. Võimalus tellida puhkpilliansamblit haudadele. Mälestamise soovid anda surnuaiapäha hommikul (kell 10-11.30) kirjutajate lauda. Info tel 523 8771 või 517 6965.

Neitsi Maarja sünnipühal, Väike-Maarja koguduse nimepäeval 8. septembril kell 18.00 kontsert kirikus.

Surnuaiapähad 2012. aasta suvel

23. juunil kell 11.00 Simuna kalmistul
15. juulil kell 12.00 Väike-Maarja uuel kalmistul

Enn Salveste
Simuna ja Väike-Maarja koguduste õpetaja

Teated

Müüa tooreid

ja kuivi küttepuid.
Erinevad sordid ja pikkused, k.a 3m.

Tel 504 3246

Müüa kuivi kütteklotse, turba- ja puitbriketti.

Tel 504 5632

Ettevõtte Väike-Maarjas (Antaarese hoovis)

müüb saematerjali:

- prussid,
- lauad,
- servamata lauad jne.

Hinnad soodsad!

Samas pakume
palgilõikusteenust
nii ketas- kui ka raamsaega.

Info telefonil 505 1137

Kutsetunnistusega

korstnapühkija

teostab kollete
hooldust ja remonti.

Info telefonil 5695 5596.

Ostan

erinevat tehnikat
(autoromud, traktorid,
kombainid, veokid
ja muud masinad).

Demontaaživõimalus.

Paku kõike,
ka töökorras tehnikat!

Samas ostan
vanametalli,
ka väiksed kogused,
paku kõike!
Raha kohe.

Tel 5678 6526

Ostame kasvavat metsa
ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
Tel 55 40 150

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

Olgu päikest ja tähtede säravust,
olgu paljugi nii nagu enne.
Aga rohkem kui ühtegi varandust
saagu olema tervist ja õnne!

92 Erich Randmets – 23. juunil
89 Helmi Toomsalu – 20. juunil
89 Elfriede Tedrekull – 29. juunil
88 Asta Laukkonen – 28. juunil
87 Erna Freienthal – 14. juunil
86 Helmi Laukse – 1. juunil
86 Aino Saluveer – 26. juunil
86 Vilma Ehastu – 30. juunil
86 Verner Lilleväli – 30. juunil
85 Õilme Kruusmets – 5. juunil
85 Alie Sikov – 14. juunil
85 Evi Vöörmann – 15. juunil
85 Ilme Vaht – 26. juunil
84 Helgi Lippasaar – 22. juunil

82 Arno Sikkar – 14. juunil
82 Aino Kruve – 19. juunil
82 Olli Kangur – 21. juunil
81 Önnela Pärn – 2. juunil
81 Lilli Teiva – 11. juunil
81 Velda Pärnamägi – 13. juunil
81 Vaike Altermann – 20. juunil
80 Ülo Ohtla – 3. juunil
80 Helgi-Regina Janson – 13. juunil
80 Hannes Lango – 14. juunil
75 Maria Arike – 6. juunil
75 Asta-Leeno Krikmann – 19. juunil
70 Harri Kaasik – 6. juunil
70 Virve Lepiksoo – 22. juunil

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäevaõnnitus, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

Robin Rebane – 18. aprillil
Karl-Martin Lõune – 19. aprillil
Maarit Kümnik – 27. aprillil
Merilin Peetso – 5. mail
Lisette Lepik – 8. mail

Maailmas palju Su tarvis, uut on ja imelist,
maailmal väga on tarvis last Sinu-nimelist...

Leelo Tungal

Valud kaovad, kuid mälestus jääb meie südamesse.

HELJO MATVEJEVA

Südamlik kaastunne omastele.

Väike-Maarja Rahvamaja
Klubi Härmalõng

Mälestame

Heino Taaliku 12.07.1928 – 24.04.2012
Vaike Kõrgnurm 04.04.1932 – 05.05.2012
Kristjan Pool 10.01.1993 – 05.05.2012
Alma-Elfriede Saage 10.11.1933 – 10.05.2012
Heljo Matvejeva 25.09.1932 – 11.05.2012

Elust, ilust, igaveseks,
ära päriseks...

/M. Under/

Väike-Maarja Hooldekodu

(Ravi 1, II korrus)

päevakeskuse kaudu on võimalik tellida Inkotoa pakutavaid
URIINIPIDMATUSE ABIVAHENDEID:

- naha- ja haavahooldusvahendid,
- imavad aluslinad,
- mähkmed jm.

Isikliku abivahendi kaardi olemasolul kaup 40% soodsamalt.

Tellitud tooted tuuakse kohale 11. juunil kell 9.00.

Tellimiseks ja infoks helistada telefonidel 326 1345 või 5656 4959

Väike-Maarja Valla Infolehe väljaandja:

Väike-Maarja Vallavalitsus,
Pikk 7, 46202 Väike-Maarja,
tel 329 5750, www.v-maarja.ee

Toimetaja:

Ilve Tobreluts

Toimetuse kolleegium:

Olev Liblikmann,
Krista Ustav, Ellu Moisa,
Reet Eesmäe, Hans Kruusamägi.
Kaastööd ja teated palume saata hiljemalt 5. kuupäevaks Ilve Tobrelutsu e-posti aadressil:

ilve.tobreluts@v-maarja.ee,
tel 329 5759.

Toimetus võib tekstide lühendada. Toimetus ei vastuta reklaamide sisu eest.

Trükitud:

Trükikoda TRÜKIS AS,
Pargi 27F, 41 537 Jõhvi.
Ilmub kord kuus,
kuu lõpunädalal.
Tiraaž 1000 eksemplari.
Tasuline 0,20 eurot